

TRAGANJE ZA NESTALIM OSOBAMA

STRUČNI ČLANAK

UDK: 351.74:343.1
Primljeno: srpanj 2012.

MARIJAN ŠUPERINA*, KRUNO MIHALINČIĆ**

Traganje za nestalom osobom u vodenom prostoru

Sažetak

Ovim radom, sažimanjem teme u svezi s ovlastima i aktivnostima policijskih službenika Specijalne policije, nastojali smo što kvalitetnije objasniti i odgovoriti na pitanja vezana uz uporabu ronilaca Specijalne policije prilikom traganja za nestalom osobom. U radu se sustavno obrađuju procesi obuke ronilaca Specijalne policije, pitanja u svezi s planiranjem i zapovijedanjem u sustavu Specijalne policije te podjela ronjenja, ronilačke opreme i ronilaca prema namjeni i stupnju njihove obučenosti. Najveći dio rada, po opsegu, zauzimaju analize shema pretraživanja vodenog prostora.

*Pišući ovaj rad, a čitatelje posebno upozoravamo, uzimali smo u obzir razlikovanje između pojmova spašavanja i traganja. Samo **spašavanje** se poduzima kada se vjeruje da je nestala osoba (npr. ronilac) živa, što je moguće npr. kada ronilac ima dovoljno zraka, čak i kad se nalazi zarobljen i/ili povrijeđen u vodi. Tijekom spašavanja odluke se donose brzo, a preuzima se i veliki rizik kako bi se spasio ljudski život. **Traganje** se poduzima kada se smatra, s velikim stupnjem vjerojatnosti, kako nestala osoba više nije živa. U takvim slučajevima zadaća je traganja pronaći tijelo mrtve osobe, gdje posebno dolazi do izražaja logično i precizno planiranje i odabir načina i taktike traganja u svezi s činjenicama ili indicijama s kojima se raspolaže.*

*Drugo razlikovanje, na koje upozoravamo, učinjeno je u odnosu na traganje na vodenim površinama i u vodenom prostoru. Članak obrađuje traganje za nestalom osobom **u vodenom prostoru**, dakle u vodenoj masi, ispod površine vode, koje se provodi najčešće uz pomoć specijalno obučениh ronilaca Specijalne policije. **Traganje na vodenoj površini** u sebi sadrži kombinatoriku sredstava pretraživanja vodene površine (npr. uz pomoć čamaca ili brodova, obilaženje obale pješice te korištenjem zrakoplova ili helikoptera) što nije predmet analize ovog članka.*

Treće pitanje ili okolnost na koju želimo upozoriti je činjenica kako voditelj ronjenja poduzetog radi traganja za nestalom osobom nije policijski službenik Specijalne

---

* mr. sc. Marijan Šuperina, viši predavač na Visokoj policijskoj školi MUP-a RH, Zagreb.

** Kruno Mihalinčić, policijski pregovarač u ATJ Lučko.

policije koji će zaprimati prijavu o nestanku osobe. On će na temelju ranije prikupljenih podataka, indicija i činjenica, te izrađenog plana traganja za nestalom osobom kojeg je izradio policijski službenik kriminalističke policije, izraditi precizan plan traganja za nestalom osobom u vodenom prostoru.

Rad je ilustriran, u napomenama ispod crte, hrvatskom kazuistikom s namjerom da čitatelju olakša razumijevanje procesa i načina te tehnike pretraživanja vodenog prostora radi traganja za nestalom osobom pod vodom.

Ključne riječi: *nestala osoba, potraga, pretraživanje, utapanje, vodeni prostor, policijski službenik, Specijalna policija.*

UVOD

Nestanak osobe prvorazredni je sigurnosni događaj koji u javnosti pobuđuje veliki interes ali i nelagodu te strah. Svjedoci smo nedavnih događaja kod kojih su se iza nestanaka osoba skrivala brutalna ubojstva na koja su građani reagirali na specifičan način.¹ Slična brutalna ubojstva utapanjem događaju se i drugdje u svijetu.²

Javno mnijenje (građani, javna glasila, mediji) posebnu pozornost posvećuju prijavama o nestanku djece i maloljetnika. Razlog tome je što djeca (ali i maloljetnici) zbog svoje duševne nerazvijenosti, znatiželje, navika, sklonosti maštovitim igrama i sugestibilnosti, (ne)poznavanju sredine u kojoj žive i borave, lakovjernosti zbog neiskustva, odbacivanja autoriteta i potrebe za afirmacijom među svojim vršnjacima kao i zbog utjecaja sadržaja npr. filmova i traženja uzora koje pronalaze među vršnjacima ili među članovima svoje sredine i dr., lako postaju žrtve raznih kaznenih djela (npr. kaznenih djela protiv spolnih sloboda i spolnog ćudoređa) ali isto tako postaju i počinitelji raznih kažnjivih radnji (npr. skitnje, prosjačenja, odavanja prostituciji) ali i kaznenih djela (npr. zlouporaba opojne droge, krađe, teške krađe i sl.).

---

¹ U četvrtak, 8. travnja 2010. godine u Rijeci je organiziran "Mimohod sjećanja Riječana u povodu godišnjice smrti Simkea." Po ulicama središta Rijeke prodefiliralo je nekoliko stotina ljudi, a na mjestu gdje je prije godinu dana ubijen Vitomir Jovičić Simke (36) polagali su cvijeće. Nestanak Simkea policijski su prijavili njegovi roditelji 9. travnja 2009. godine koji su oblijepili Rijeku plakatima pomoću kojih su ga pokušali pronaći. Simkea su svjedoci posljednji put vidjeli 8. travnja 2009. godine, a nakon tjedan dana njegovo su tijelo pronašli u moru nedaleko od sušačkog lukobrana u Rijeci. Iako se u početku smatralo kako je smrt uzrokovana nasilnim utapanjem bez elemenata kaznenog djela, upornim policijskim kriminalističkim istraživanjem riječkih kriminalista došlo se do saznanja kako se radilo o ubojstvu bacanjem mentalno bolesnog Simkea s mosta u rijeku. Svi dokazi upućivali su na Arnolda Uremovića (24) iz Matulja koji je za ubojstvo Simkea osuđen po odluci Vrhovnog suda Republike Hrvatske na kaznu zatvora od deset godina i tri mjeseca. (www.net.hr - 25. srpnja 2012.)

² Rastrojeni muškarac Esad G. (52), koji je imao hrvatsko državljanstvo, u srijedu je 1. rujna 2010. godine ubio svoju četverogodišnju kćer, a jednogodišnjeg sina je pokušao ubiti ali on je uspio preživjeti utapanje i bombu koju je otac poslije aktivirao u automobilu te je u teškom stanju prevezen u bolnicu. Otac je djecu preuzeo od supruge koja ga je prije nekoliko dana napustila jer su se razveli te je djecu odveo do rijeke u gradiću Trendelburgu u središnjoj Njemačkoj. Djevojčicu je utopio u rijeci, a potom je u vodu bacio i dječaka. Klonula tijela djece je potom stavio u prtljažnik automobila i aktivirao je ručnu bombu te se ubio. Stravičan prizor je otkriven tek sljedeće jutro, a dječak je pronađen još živ, no u veoma teškom stanju pothlađenosti. Njemački dnevnik Bild donosi informaciju kako je otac djece ostavio oprostajno pismo kojim je najavio što će učiniti. (www.rtl.hr - 25. srpnja 2012.)

Pristup traganju za djecom i maloljetnim osobama (u zavisnosti od sadržaja i kvalitete prijave te kategorije same osobe) od strane policijskih službenika zahtijeva različite kriminalističko-taktičke i tehničke pristupe od onih kod traganja za nestalom odraslom osobom ili starijom osobom (uzimajući u obzir i zemljopisne karakteristike područja u kojima je osoba nestala). Stoga moderne policije Europe i svijeta u svojim ustrojima imaju posebne ustrojbene jedinice koje se isključivo bave nestancima osoba primjenjujući posebne taktike postupanja (ovlasti) u zavisnosti od prosudbe glede spoznatih okolnosti konkretne situacije i same nestale osobe. (Taj rad prati i posebna zakonska i podzakonska regulativa, tzv. policijsko zakonodavstvo, vidi: Šuperina, Dujmović, 2011:418 i dalje.)

Nestanci osoba mobiliziraju značajne policijske potencijale i resurse radi traganja za nestalim osobama. Svake godine policijski službenici MUP-a RH zaprimaju od fizičkih i pravnih osoba nekoliko stotina prijava o nestancima osoba. Tako je 2007. godine policiji bilo prijavljeno 1 771 nestanak osobe, a 2008. godine broj prijava nestalih osoba smanjio se na 1 753 osobe. Trend smanjivanja broja prijava nestanaka osoba nastavio se i 2009. godine kada je bilo prijavljeno 1 733 nestale osobe te u 2010. godini s 1 704 nestale osobe. Godine 2011. ponovno je došlo do porasta prijava na 1 774 nestalih osoba. Dakle, u promatranom petogodišnjem razdoblju (2007.–2011.) prijavljeno je ukupno 8 753 nestalih osoba, što u prosjeku po godini iznosi 1 747 prijava. Prosječna stopa prijava nestanaka osoba u razdoblju od 2007. do 2011. godine na 100 000 stanovnika u Republici Hrvatskoj iznosila je 40,28 prijava, odnosno nestalih osoba.

1. NESTALA OSOBA

Kada je osoba nestala? Ta informacija uvijek zainteresira svakoga. Mi smo se, analizirajući domaću i stranu literaturu u svezi s nestancima osoba, odlučili prihvatiti definiciju koju su dali Šuperina i Gluščić (2003:152), koja glasi: "Osoba se smatra nestalom ako se udaljila iz svog uobičajenog okružja (mjesta prebivališta, boravišta), protivno svojoj volji ili u skladu sa svojom voljom, gdje za neko logički prihvatljivo vrijeme; s obzirom na njene dotadašnje životne navike, običaje, ponašanje, socijalne kontakte, profesionalne aktivnosti i sl.; nema spoznaja o njenom prebivalištu i boravištu, odnosno općenito o njenoj sudbini."

S obzirom na to da je analiza i komparacija ove definicije s drugim definicijama detaljno učinjena već u objavljenim radovima (Šuperina, Gluščić, 2003:153; Šuperina, Dujmović, 2011:409), mi se na tome, ali i zbog ograničenog prostora, nećemo ovdje duže zadržavati.

2. ZAPRIMANJE PRIJAVE O NESTANKU OSOBE

Zaprimanje prijave o nestanku osobe je prvi korak u prikupljanju podataka o nestanku, a od iznimne je važnosti za cjelokupnu kriminalističku proceduru traganja i razjašnjavanja sudbine nestale osobe. Policijski službenik na osnovi informacija dobivenih prilikom uzimanja prijave o nestanku osobe mora prosuditi na temelju svog stručnog znanja i kriminalističkog iskustva konkretnu spoznatu situaciju, odnosno mora donijeti kriminalistički osnovane i svrhovite odluke.

U pravilu, prijavu podnose one osobe s kojima je nestala osoba imala redoviti kontakt (iako u praksi postoje i određena odstupanja), npr.: roditelji, rođaci, prijatelji, poznanici, kolege i sl. nestale osobe. Zaprimanje prijave o nestanku osobe je u cijelosti kognitivni proces u kojem moraju biti objedinjeni svi oblici komunikacije. (Vidi: Šuperina, Dujmović, 2011:424 i dalje.) Prikupljeni podaci utječu na policijske mjere i radnje koje slijede prema vrsti, intenzitetu i usmjerenosti cilju, tj. pronalasku nestale osobe.³ U ovom procesu prikupljanja podataka općenito je prijavitelj najvažniji izvor za prikupljanje podataka. Temeljem saznanja dobivenih od njega planirano i organizirano provode se policijske mjere i radnje koje su potrebne u situacijama nestanka osoba.⁴

Kod zaprimanja prijave o nestanku osobe prikupljaju se oni podaci koji omogućuju: (1) procjenu stupnja ugroženosti nestale osobe, (2) pronalazak nestale osobe, (3) odnosno pronalazak njenog mjesta boravka, (4) identifikaciju nestale osobe u slučaju pronalaska mrtvog tijela, (5) identifikaciju nepoznate bespomoćne osobe, (6) rano prepoznavanje kaznenog djela prema nestaloj osobi, (7) prekidanje počinjena kaznenog djela prema nestaloj osobi, (8) prekidanje počinjena kaznenog djela od strane nestale osobe ili (9) stvaranja povoljnih uvjeta i okolnosti za razjašnjavanje sudbine nestale osobe.

Razgovor s prijaviteljem mora imati svoj slijed. Nakon slobodnog iskaza prijavitelja, slijedi detaljno postavljanje pitanja. Tako vođen razgovor omogućuje prijavitelju nesugestivno iznošenje stanja stvari, a policijskom službeniku omogućuje prikupljanje potrebnih podataka i *procjenu situacije događaja* (Šuperina, Dujmović, 2011:427). Pored niza važnih općih i posebnih podataka i informacija koje je potrebno prikupiti tijekom zaprimanja prijave o nestaloj osobi potrebno je (ukoliko na to okolnosti slučaja upućuju)

---

³ U poslijepodnevnom satima, oko 17.30, majka četverogodišnjeg dječaka telefonom je izvijestila policijske službenike teritorijalno nadležne policijske postaje kako joj je sin nestao između 14.00 i 15.00 sati toga dana. Odmah su na mjesto prebivališta prijaviteljice došla dva kriminalistička istražitelja koji su organizirali provođenje policijskih radnji traganja.

Pregledima terena, pored samog mjesta prebivališta, bili su obuhvaćeni prostori u krugu od 500 m: napuštene obiteljske kuće, šumarci, obala obližnjeg potoka. Nedaleko od desne obale potoka pronađena su dva otiska dječje obuće (gumenih čizama) koji su bili usmjereni prema potoku (obavljen je očevid). Odmah po pronalasku ovih otisaka, iako je već padao mrak, obavljen je pregled desne i lijeve obale potoka nizvodno od mjesta pronalaska otisaka dječjih gumenih čizama do 1 200 m s 14 policijskih službenika i odgovarajućom operativnom tehnikom (IC-uređaji). Nažalost, dijete nije pronađeno.

Drugog dana, pored ostalih policijskih službenika i građana angažirani su ronioci (8 ronioca pripadnika jedinice specijalne policije) koji su pregledali dno potoka nizvodno u duljini od približno 600 m i tom prilikom u vodi su pronađene dvije gumene crne čizme veličine broj 30. Narednih dana u potrazi je bilo angažirano 20 policijskih službenika, građana, a također je zatraženo da se građevinskom mehanizacijom učini čišćenje korita potoka i nakupina granja od mjesta događaja do ušća potoka (1 200 m). Naknadnim pregledom potoka uz pomoć čamaca i reflektora u kasnim večernjim satima hladne veljače, pronađeno je mrtvo tijelo djeteta.

⁴ U potoku Brežnici, u mjestu Jasiku, u Jagodnom polju blizu Suhopolja, utopio se D. S. (23) iz Orešca. Nestali je 14. lipnja 2009. godine, u nedjelju popodne s prijateljem V. P. (21) iz istog mjesta na Brežnici lovio ribu. Prijatelj je otišao u selo i vratio se oko 17,30 sati, no D. S. nigdje nije bilo, a na obali su ostale sve njegove stvari. Sljedećeg dana poslije 11 sati mjesto nestanka mladića pretražila su tri ronioca Specijalne policije osječko-baranjske policijske uprave koji su ubrzo, oko 12 sati, pronašli tijelo utopljenika. Kriminalističkim istraživanjem utvrđeno je da su D. S. i V. P. u nedjelju, loveći ribu, pili vino i da su bili pod utjecajem alkohola. Kad im je ponestalo vina, V. P. je otišao u selo po još, a D. S. se odlučio okupati. (Večernji list, 18. lipnja 2009.)

prikupiti i *posebne podatke i informacije* koji se odnose na *odnos nestale osobe prema vodenim ambijentima* koji su prisutni u užem mjestu nestanka osobe (npr. rijeka, potoci, divlja kupališta, bunari, uvale, morske /divlje/ plaže i sl.).

3. PROCJENJIVANJE SITUACIJE DOGAĐAJA ILI ISTRAŽNE SITUACIJE

Kako bi postupanje traganja za nestalom osobom policijskih službenika bilo uspješno, i kako bi se pravodobno poduzele potrebne mjere i radnje, iznimno je važna pravilna *procjena situacije nestale osobe*. Procjena situacije temelji se na poznatim informacijama radi predviđanja budućeg tijeka djelovanja i stvaranja verzija događaja i varijanti rješenja za donošenje odluka. Procjenjivanje situacije znači pretvaranje obavijesti i podataka u pravno utemeljene svrsishodne odluke. Drugim riječima procjena situacije je preduvjet bez kojeg policijski službenici ne mogu i ne smiju donijeti meritornu odluku (Modly, 2002:513). Dio, segment te procjene, plana traganja i donesene odluke je i moguće pretraživanje vodenih ambijenata.

Kako bi policijski službenik pravilno usmjerio elemente postupanja, tj. mjere traganja za nestalom osobom, a da bi te mjere bile svrsishodne i ekonomične već nakon prvih prikupljenih podataka o nestanku osobe potrebno je postaviti verzije (nasilni nestanak, dragovoljni nestanak, motivi i slično) što nas dovodi do raznih istražnih situacija.

Spoznavanje pravog razloga nestanka osobe značajno utječe na izbor policijskih mjera i radnji u svrhu pronalaska osobe. Pravilno zapažanje i zaključivanje predstavlja srž ukupne kriminalističke potražne djelatnosti. Budući da se ne raspolaže dovoljnim brojem informacija o predmetu kriminalističkog istraživanja koje u određenim slučajevima mogu biti kontradiktorne, dvosmislene i sl., policijski službenik postavlja kriminalističke verzije. Postavljanje kriminalističkih verzija dio je redovitog kriminalističko-misaonog rada policijskog službenika.

3.1. Postavljanje i provjeravanje verzija

Postavljati verzije znači dati moguća, vjerojatna objašnjenja nekog događaja koji je od interesa za policiju. To se poglavito odnosi na objašnjenje postojanja ili nepostojanja ukupnog činjeničnog stanja i/ili njegovih bitnih elemenata. U pravilu, postavljanje verzija znači objašnjavanje nepoznatih činjenica zasada poznatim činjenicama. Broj verzija koje treba planirati ovisi o raspoloživom činjeničnom fondu. Vrlo je važno da u konkretnoj kriminalističko-taktičkoj situaciji kriminalist postavi sve moguće verzije, jer veći broj verzija (načelo maksimalnog broja verzija, ali najmanje verzije i protuverzije) kao metodološko pravilo otkrivanja, utvrđivanja i razjašnjavanja nekog (kaznenog) događaja, osigurava svrhovitost, objektivnost i potpunost kriminalističkog misaonog procesa.

Nakon postavljanja verzija slijedi njihova provjera logičkim putem. Svaki policijski službenik na temelju postavljene verzije donosi zaključke, pretpostavljenu posljedicu uspoređuje s prikupljenim činjenicama.⁵ Uspoređivanje s činjenicama dovodi do potvrde ili

---

⁵ Primjerice: Je li pronađena muška osoba koja se utopila u rijeci bila bačena s mosta ili je slučajno pala u rijeku s mosta zbog utjecaja alkohola ili je počinila samoubojstvo.

opovrgavanja verzije. Istinitost jedne verzije u kriminalistici se dokazuje potvrđivanjem činjenica stvarnog stanja stvari i dokazivanjem netočnosti svih ostalih verzija.

Za slučajeve nestanka osoba Clages i Schlipper (1995:42) definirali su sljedeće standardne verzije: (1) Nestala osoba je napustila dobrovoljno svoj uobičajeni životni prostor i drži tajnim svoje mjesto boravka; (2) Postoji namjera samoubojstva; (3) Nestala osoba je postala žrtva nesreće⁶ ili je posrijedi prirodna smrt; (4) Nestala osoba nalazi se u bespomoćnoj situaciji; (5) Kao uzrok nestanka može se pretpostaviti putovanje, skitanje, konzumiranje opojnih droga ili drugih psihotropnih tvari, alkohola i druga asocijalna ponašanja; (6) Nestala osoba je postala žrtva kaznenog djela.

Kao što je već rečeno, verzije predstavljaju temelj za buduće planiranje, odnosno plansko kriminalističko istraživanje. Verzije same po sebi uključuju planski, svrhovit pristup. Planiranje u kriminalistici prema Modlyju (2002) je određena misaona aktivnost kojom se uvodi red i usklađenost prilikom poduzimanja mjera i radnji usmjerenih na otkrivanje i dokazivanje kaznenih djela. Dakle, planiranjem se eliminira spontanost, improvizacija, rutina i dezorganizacija. To je posebno važno kod odabira načina, tehnike, taktike, sheme pretraživanja vodenog prostora o čemu će biti riječi u tekstu koji slijedi.

Postavljene verzije su temelj logičkog planiranja, koje mora biti fleksibilno, prilagodljivo i s kojim treba započeti kada raspoložemo s osnovnim činjenicama koje omogućuju planiranje. U pravilu radi se o nacrtu i redosljed izvođenja operativno-taktičkih mjera i radnji/izvidnih radnji i/ili dokaznih radnji. Plan mora sadržavati: cilj prikupljanja, obrađivanje i tumačenje prikupljenih podataka, potrebne mjere i radnje, raspored poslova koje će obavljati pojedini policijski službenici i kronološki redosljed izvođenja samih mjera i radnji.

Planiranje pripada području kriminalističke taktike tako da su metode planiranja raznovrsne, od tradicionalnih (po skupinama ili radnim zadacima) pa sve do suvremenih (tzv. mrežnih) metoda planiranja. Istražna (kriminalna) situacija polazišna je osnova za planiranje u konkretnom predmetu kriminalističkog istraživanja. Sloboda izbora kriminalističko-taktičkog načina istraživanja u kriminalistici je ograničena zakonskim propisima postupanja, te raspoloživim tehničkim i spoznajnim mogućnostima kao i sposobnostima i vještinama kriminalističkog istražitelja. Slijedom toga, policijski službenici na kriminalističko-taktički način pokušavaju istražiti načine, uzroke, uvjete i okolnosti nastanka neke sigurnosne (kriminalne) situacije. Stoga plan istraživanja, u prvom redu, služi za provjeravanje postojećih činjenica, njihovo tumačenje i za prikupljanje novih činjenica radi konačnog rješenja i razjašnjavanja problema.

---

⁶ Za vrijeme trajanja turističke sezone događaju se slučajevi nestanka osoba sklonih bavljenju ekstremnim sportovima kao što su: ronjenje, rafting, speleologija i sl. Traganje za takvim avanturistima bez angažiranja policijskih ronilaca bilo bi gotovo nemoguće. Tako je primjerice OKC PU zadarske u 15.23 sati zaprimio dojavu da jedan od trojice ronilaca kod mjesta Dragove na Dugom otoku nije izronio nakon zarona u more. Mladić je bio u skupini s još dvojicom ronilaca, koji su ga, nakon što su uočili da se nije vratio, pokušali pronaći, ali bez uspjeha. Odmah po dojavi PPP zadarske policije je poslala ronioce koji su u 18 sati pronašli i izvukli tijelo 29-godišnjaka s dubine mora od 5,5 metara. Vanjskim pregledom tijela utvrđeno je da nema tragova nasilja, a stradali je imao iskustva u ronjenju. (Zadar, 26. lipnja 2009.)

4. PLANIRANJE I ZAPOVIJEDANJE U SUSTAVU SPECIJALNE POLICIJE U SVEZI S OBAVLJANJEM RONJENJA

4.1. Planiranje, plan i vrste planova u sustavu specijalne policije

Što je planiranje, plan, vrste planova? *Planiranje* je prethodno predviđanje kojim se svjesno usmjeravaju, vode i kontroliraju poslovi za ostvarivanje cilja, zadaće ili funkcioniranje ustrojne jedinice.

Rezultat planiranja je *plan*. To je dokument temeljem kojeg se vode aktivnosti unaprijed smišljenim postupcima, odnosno dokument temeljem kojeg se posao organizira i rukovodi.

Vrste planova usko vezanih za rad ronilačkih skupina u specijalnoj policiji jesu:

1. Privremeni pravilnik ronjenja
2. Godišnji plan i program obuke
3. Posebne zapovijedi Zapovjedništva specijalne policije ili zapovjednika ATJ Lučko ili SJP
4. Planovi ronjenja.

4.1.1. Privremeni pravilnik ronjenja

Privremeni pravilnik ronjenja je zasnovan na iskustvima u obuci ronjenja u Specijalnoj policiji, iskustvima, saznanjima, te literaturi SSI škole ronjenja⁷, kao i iskustvima instruktora "Diver SC" te saznanjima stranih vojnih ronilačkih jedinica, dosadašnjim saznanjima iz područja podvodne medicine i postojećim uputama za uporabu pojedinih vrsta i dijelova ronilačke opreme.

Pravilnik obuhvaća podjelu ronjenja, ronilaca i opreme, osnovna načela organizacije ronjenja, ronjenje s različitim vrstama ronilačke opreme s kojom se roni ili se namjerava roniti u Specijalnoj policiji, podvodnu medicinu, plinove pod tlakom, ronilačke dokumente i tablice dekompresije.

Cilj Privremenog pravilnika je osigurati istovjetno planiranje, te sigurno i učinkovito provođenje ronilačkih zadaća u Specijalnoj policiji.

Sva ostala posebna pravila o ronjenju i ronilačkoj specijalnosti u Specijalnoj policiji moraju biti u skladu s Privremenim pravilnikom ronjenja. Pravilnik je namijenjen zapovjednicima SJP, službenicima koji donose odluke o planiranju i angažiranju ronionaca u Specijalnoj policiji, kao i samim ronioncima te je obavezujući dokument u planiranju i izvođenju ronjenja.

---

⁷ SSI – Scuba Schools International (<http://www.divessi.com/>)

PADI – Professional Association of Dive instructors (<http://www.padi.com/scuba/>)

NAUI – National Association of Underwater Instructors (<http://www.nauai.org/>)

OSHA – Occupational Safety and Health Administration's (www.osha.gov/) - Standard to dive rescue operations.

4.1.2. Godišnji plan i program obuke

Godišnji plan i program obuke, kao konkretniji dokument u odnosu na Privremeni pravilnik ronjenja, predstavlja njegovu izvedbenu ili provedbenu varijantu. Jednostavno rečeno on opisuje način i vrijeme provođenje obuke osobe ovlaštene i odgovorne za provedbu obuke opisane u njemu. U Godišnjem planu i programu obuke izloženi su temeljni ciljevi obuke i trenaže, s naglascima na pojedinim aktivnostima. Primjer Godišnjeg plana i programa obuke prikazan je u tablici 1.

Godišnji plan obuke i trenaže iz nastavne cjeline ronjenja
Tema 1. Plivanje <ul style="list-style-type: none">
● potrebno provođenje zbog zadržavanja i podizanja postojeće tehnike i kondicijske razine grupe
● navedenu obuku provoditi u sklopu nastavne cjeline osnovne tjelesne pripreme pod vodstvom ISO (instruktora specijalističke obuke)
Tema 2. Ronjenje <ul style="list-style-type: none">
● Ronjenje na dah<ol style="list-style-type: none">
1. podizanje razine obučenosti u tehnici ronjenja na dah
2. podizanje kondicijskih mogućnosti po pitanju apneje i snage
● Ronjenje sa ARA (autonomnim ronilačkim aparatom)<ol style="list-style-type: none">
1. ronjenje u uvjetima smanjene vidljivosti
2. ronjenje s brodice
3. ronjenje u spiljama
4. ronjenje u tekućim vodama jakih struja
5. tehnička ronjenja
6. ronjenje u režimu dekompresije
7. podvodna navigacija
8. dubinsko ronjenje
Tema 3. Upoznavanje i obuka sa sredstvima povjerenim za rad <ul style="list-style-type: none">
● Plovne jedinice<ol style="list-style-type: none">
1. gumeni čamac (postava plovila i njegovo spremanje)
2. motorni čamac (korištenje i održavanje)<ul style="list-style-type: none">
- potrebno provesti obuku i polaganje dozvola za upravljanje službenim plovilima
● Ronilačka oprema<ol style="list-style-type: none">
1. korištenje i održavanje ronilačkog odijela
2. korištenje i održavanje ARA
3. korištenje ronilačkog kompjutera
4. korištenje i održavanje kompenzatora plovnosti
5. potrebno provesti tečaj servisiranja ronilačke opreme

Tema 4. Korištenje ronioca u zadaćama specijalne policije

- Spašavanje
  1. spašavanje unesrećenih ronioca
  2. spašavanje ljudi i dobara prilikom prirodnih katastrofa i elementarnih nepogoda
  3. obuka spašavanja na uređenim kupalištima (po mogućnosti polaganje certifikata)
- Forsiranje vodenih prepreka
  1. prilikom borbenog djelovanja grupe, voda ili jedinice
  2. prilikom raznih policijskih postupanja (nadzor državne granice i sl.)
- Korištenje ronioca prilikom rješavanja kriznih situacija
  1. rješavanje talačke situacije na brodu
  2. rješavanje talačke situacije u neposrednoj blizini vode
- Podvodna pirotehnika
  1. sredstva za rad (korištenje i održavanje)
  2. minsko-eksplozivna sredstva (MES)
  3. podvodna rušenja i izrada proračuna za njih
- Traganje za osobama i predmetima
  1. pretraga dna
  2. podvodna komunikacija
    - temu potrebno djelomično provesti s pripadnicima jedinice neovisno o pripadnosti ronilačkoj grupi
    - potrebno provesti određeni broj vježbi (simulacija određenih situacija)

Tablica 1: Primjer Godišnjeg plana i programa obuke iz nastavne cjeline ronjenja

4.1.3. Posebne zapovijedi Zapovjedništva specijalne policije ili zapovjednika ATJ Lučko ili SJP

Rukovođenje ronjenjem je organizirana i planska djelatnost subjekata rukovođenja radi realizacije postavljenih zadaća, temeljena na propisanim zapovijedima. Zapovijedi izdaje Zapovjedništvo specijalne policije, temeljem zahtjeva drugih organizacijskih cjelina unutar MUP-a ili drugih državnih tijela. Zapovijedi za provođenje službenih ronjenja izdaju i zapovjednici SJP ili zapovjednik ATJ Lučko.

4.1.4. Plan ronjenja

Svaki sustav planiranja je proces koji mora odgovoriti na četiri pitanja, stoga sadrži sastavnice kako slijedi:

- *Što je predmet planiranja?* Što je cilj i koje su zadaće? To podrazumijeva zadanje i objedinjavanje ciljeva i zadaća te njihovu raspodjelu na organizacijske jedinice i to kao cjelokupnu aktivnost ili dio aktivnosti.
- *Kako?* Odgovor na ovo pitanje odnosi se na konkretnu primjenu metoda i tehnika, način realizacije te prosudbu svih resursa za ostvarenje ciljeva.
- *Kada?* Vremenska dimenzija procesa planiranja.
- *Tko?* Subjekti u procesu planiranja. Tko donosi odluke (nadležna tijela ili rukovoditelji).

DATUM:

ODOBRAVAM:

PLAN RONJENJA

1. Zadaća ronilačke grupe

(Potrebno je navesti konkretnu zadaću za predstojeće ronjenje. Ako se radi po planu obuke, navesti ime plana i broj vježbe, a ako se radi po zapovijedi, navesti broj zapovijedi i ime onoga tko ju je izdao.)

2. Izbor opreme

(Navesti koja se oprema koristi: mokra odijela, suha odijela, polusuha odijela, udisani medij, tip i ime aparata.)

3. Način ronjenja

(Navesti odabrani način ronjenja: ronjenje sa životnim konopom (npr. u spiljama), ronjenje s bratskim konopom (npr. povezanost više ronilaca jednim konopom) i plovkom za obilježavanje itd. u smislu Pravila ronjenja.)

4. Način i mjere osiguranja

(Navesti je li osiguranje posredno ili neposredno, koje se mjere poduzimaju, stupanj pripravnosti pričuvnog ronilačkog para, sredstva predviđena za prijevoz eventualno oboljelog i putove prijevoza, važne brojeve telefona itd.)

5. Uvjeti ronjenja

(Navesti stvarne uvjete ronjenja: povoljni, teški, vrlo teški ili izuzetno dozvoljeni, te navesti barem jedan čimbenik koji određuje te uvjete.)

6. Akvatorij

(Navesti mjesto ronjenja ograničeno s dvije točke ako se roni uz obalu, ili s četiri točke ako se roni na otvorenom moru. Ako se roni na mjestu, daje se pozicija ronjenja određena azimutom i daljinom do nekog dominantnog objekta. Potrebno je navesti i način obilježavanja akvatorija.)

7. Sastav ronilačke grupe

a) rukovoditelj ronjenja

b) ronioci koji rone

(Po potrebi, ovisno o kojem se ronjenju radi, navesti ostale zadaće)

c) medicinsko osiguranje

RED. BROJ	IME I PREZIME RADNO MJESTO	KATEGORIJA RONIoca (KTG)	TLAK PRIJE/POS. RONJENJA	DUB.RONJ. RAD./MAX.	ZARONIO IZRONIO	PRIMJEDBA
1	2	3	4	5	6	7

8. Veza

a) sa zapovjedništvom,

b) brod (obala) – čamac za osiguranje,

c) ronioci – površina,

d) između ronilaca

9. Raščlamba

RUKOVODITELJ RONJENJA

Tablica 2: Primjer Plana ronjenja

5. ZADAĆE RONILACA SPECIJALNE POLICIJE

5.1. Osiguranje javnih skupova

Prilikom obavljanja poslova osiguranja javnih skupova ili pak osiguravanja osoba od posebnog značaja, kod donošenja i usvajanja planova o odrađivanju takvih zadaća, česti su slučajevi da se zbog prirode područja obuhvaćenim policijskim taktičkim radnjama pokaže potreba za uporabom policijskih ronilaca. Angažiranjem policijskih ronilaca proizlazi iz moguće potrebe spašavanja osoba koje se namjerno ili nesretnim slučajem nađu u opasnoj, tj. pogibeljnoj situaciji (npr. osiguravanje sportskih natjecanja na otvorenom moru ili okupljanja radi zabave i natjecanja na vodi i sl.).

5.2. Osiguranje štićenih osoba, objekata ili prostora

Također čest je slučaj uporabe policijskih ronilaca prilikom osiguranja štićenih osoba. U slučajevima odrađivanja takvih zadaća poslovi koje obnašaju ronionci su preventivni pregledi prostora ispod površine vodene mase. Tu spadaju protueksplozijski pregledi obalnog pojasa, mostova, plovila s ciljem otkrivanja mogućih sabotaza i diverzija. Policijski ronionci obavljaju i poslove sprječavanja pristupa nepozvanim osobama u osigurani/blokirani prostor te spašavanja unesrećenih.

5.3. Prirodne katastrofe

Prilikom prirodnih katastrofa, poglavito onih većih razmjera, uzimajući u obzir državna tijela zadužena za spašavanje i smanjivanje mogućih prijetjećih posljedica, snage policije su prve od kojih građani očekuju stručno svrsishodno postupanje s krajnjim ciljem što je ujedno i prva i najvažnija obaveza, tj. dužnost policijskog službenika: spašavanje života ljudi i zaštita imovine.

Općenito, nastupanjem elementarnih nepogoda većih razmjera kakve se događaju u svijetu svjedoci smo nestanka velikog broja osoba⁸ na pogođenim područjima.⁹ Poučeni

---

⁸ Više od 70 osoba je poginulo, a sedam se smatra nestalim nakon jakih poplava na Filipinima. Poplave su uzrokovane monsunskim kišama i paralizirale su prijestolnicu Manilu u kojoj živi 15 milijuna ljudi, prenosi ruska agencija Itar Tass. Više od 80 posto grada se nalazi pod vodom, a razina vode iznosi metar i po. Privremena skloništa su prepuna, a više od 300.000 osoba je raseljeno zbog ove prirodne katastrofe. Ukupno dva milijuna ljudi pogođeno je poplavama. (www.tportal.hr/ - 12. srpanj 2012.)

⁹ Najčešća prirodna katastrofa na svijetu u proteklih 10 godina bile su poplave, pokazala je globalna analiza Allianzov puls rizika: *Destruktivna moć poplava*. Ne postoji regija za koju se smatra da nije izložena riziku od poplava, pa tako ni Hrvatska u proteklih 10 godina nije ostala pošteđena od njenih razornih posljedica. Međunarodna baza podataka o katastrofama EM-DAT zabilježila je samo u Hrvatskoj 3 160 žrtava poplava. Istovremeno, podaci Hrvatskog zavoda za statistiku za 2010. godinu pokazuju kako je 58 naselja pogođeno poplavama, odnosno 3 440 zgrada, 21 industrijski objekt, 16 privrednih objekata te 19 485 hektara obradive površine, što je čak 6 puta više u odnosu na godinu prije.

Svjetska meteorološka organizacija ističe da od svih prirodnih katastrofa koje pogađaju svijet, 37 posto otpada upravo na poplave. Samo u 2010. godini Međunarodna baza podataka o katastrofama izbrojila je 400 prirodnih katastrofa od kojih 182 slučaja su bile poplave, koje su utjecale na živote 179 milijuna ljudi.

Poplave svojim brojem daleko premašuju broj suša, potresa, uragana i drugih prirodnih katastrofa.

tim iskustvima Zapovjedništvo specijalne policije zahtijeva od sustava SJP i ATJ Lučko da u slučaju takvih nepogoda budu pripravnici. Shodno tome ATJ Lučko raspolaže s više plovniha jedinica čije su posade posebno obučene da u vrlo kratkom vremenu izađu i odgovore na svaku moguću situaciju nastalu takvom prirodnom nepogodom koja poplavom ili na neki sličan način ugrožava stanje sigurnosti.

5.4. Prometne nesreće

Prometne nesreće su čest uzrok aktiviranja ronilačkih parova dežurnih skupina unutar ATJ Lučko. Prilikom postupanja policijskih ronilaca u ovakvim slučajevima pazi se i na spašavanje imovine ili sprječavanje ekoloških incidenata.¹⁰

6. SUDJELOVANJE RONILACA SPECIJALNE POLICIJE PRILIKOM TRAGANJA ZA NESTALIM OSOBAMA

Pregled ili pretraga provodi se kao policijska taktička mjera radi pronalaženja određenih osoba, stvari, tragova i sl. Ova izvidna radnja obavlja se na ljudima, objektima, dijelovima terena. Kad se zbog specifičnosti terena policijski službenici nađu pred vodenom preprekom njihovu zadaću preuzimaju policijski roniloci.

Čest je slučaj u policijskoj praksi u Republici Hrvatskoj da indicije ili da jedna od verzija nestanka osobe navedu službenike kriminalističke policije na sumnju da je ta osoba ili neki trag koji bi razjasnio nestanak te osobe završio ispod površine neke vodene mase. Osobine te vodene mase uvjetuju i opisuju način postupanja policijskih ronilaca, vrstu opreme koju moraju koristiti i kojeg stupnja obučenosti i uvježbanosti moraju biti roniloci angažirani na odrađivanju takvih zadaća. Radi razjašnjavanja ova tri prethodna pitanja treba obraditi podjele ronjenja unutar ATJ Lučko.

6.1. Podjela ronjenja prema vrsti opreme, prema namjeni i prema uvjetima ronjenja

6.1.1. Podjela ronjenja prema vrsti opreme

Glede vrste opreme ronjenje se dijeli:

- na ronjenje s opremom na stlačeni zrak
- na ronjenje s opremom otvorenog kruga disanja na NITROX
- na ronjenje s opremom otvorenog kruga disanja na TRIMIX

Uz činjenicu da dolaze nenadano, usprkos tehnologiji koja trenutačno može pratiti prirode katastrofe, poplave su ujedno mahom uzrokovane ljudskim djelovanjem.

(<http://www.bankamagazine.hr/default.aspx?TabId=104&View=Details&ItemID=73180> - 10. ožujak 2012.)

¹⁰Na području Policijske uprave ličko-senjske dogodila se prometna nesreća u kojoj je automobil BMW karlovačkih registarskih oznaka zbog neprilagođene vožnje i gubitka kontrole nad vozilom sletio s kolnika u provaliju te u more. U prometnoj nesreći smrtno je stradao 14-godišnji maloljetnik dok je jedna osoba uspjela izroniti iz potonulog osobnog vozila i doplivati do obale. Treća osoba koja se nalazila u vozilu nije pronađena te je organizirana potraga za nestalim putnikom pretraživanjem vodenog prostora ronilcima kraj potonulog automobila.

- na ronjenje s opremom poluzatvorenog kruga disanja.

6.1.2. Podjela ronjenja prema namjeni

Prema namjeni ronjenja se dijele:

- na ronjenja za obuku
- na službena ronjenja
- na posebna ronjenja.

Ronjenja za obuku su ona ronjenja koja se provode radi stručnog usavršavanja ronilaca, podizanja kondicijskih sposobnosti ronilaca, te uvježbavanja ronilaca za obavljanje službenih zadaća.

Ronjenja za obuku provode se prema posebnim programima obuke ronjenja i dijele se na osnovnu i specijalističku obuku te na kondicijska ronjenja. Kod obuke ronilaca u smislu stjecanja temeljnih znanja u ronjenju i specijalnostima, obuka se provodi prema Standardima SSI škole ronjenja.

Pod službenim ronjenjima smatraju se ronjenja koja se provode radi obavljanja postavljene službene zadaće. Ova ronjenja se čine prema zapovijedi zapovjednika jedinice koja ih izvodi, a na osnovu posebnih zapovijedi zapovjednika specijalne policije.

Pod posebnim ronjenjima smatraju se sva ostala ronjenja (ronjenja radi ispitivanja ronilačke opreme, ronjenja radi priprema za natjecanje itd.). Ova ronjenja se provode na osnovi posebnih zapovijedi zapovjednika jedinice ili Zapovjedništva specijalne policije.

6.1.3. Podjela ronjenja prema uvjetima ronjenja

Pod uvjetima ronjenja smatramo više različitih čimbenika koji olakšavaju ili otežavaju ronjenja. To su doba dana i noći, providnost vode, vidljivost dana, temperatura vode, dubina ronjenja, prisutnost leda, stanje mora, jačina struje, zagađenost, sigurnost opreme kojom se roni, mogućnost osiguranja itd. Teži uvjeti zahtijevaju veća psihofizička naprezanja ronilaca i viši stupanj obučenosti. Uvjeti ronjenja mogu biti: povoljni, teški, vrlo teški.

6.1.3.1. Povoljni uvjeti ronjenja

Pod povoljnim uvjetima ronjenja smatramo:

- dnevna ronjenja na dubinama do 40 m
- ronjenja u vodi čija je providnost iznad 2 m
- ronjenja u vodi pri temperatura iznad 14 °C
- ronjenja u vodi koja nije bakteriološki, kemijski ni radiološki zagađena
- ronjenja pri stanju mora do 2
- ronjenja pri jačini struje do 0,6 čvorova
- kao i ronjenja u bazenima
- ronjenje pod povoljnim uvjetima podrazumijeva neposredno osiguranje ronjenja.

6.1.3.2. Teški uvjeti ronjenja

Pod teškim uvjetima ronjenja smatramo:

- noćna ronjenja čiji su ostali uvjeti kao za vrijeme povoljnih uvjeta ronjenja
- dnevna ronjenja na dubinama od 40 do 50 m

- dnevna ronjenja u vodi čija je providnost manja od 2 m
- dnevna ronjenja pri temperaturi vode od 8 do 14 °C, osim ako se roni u suhim odijelima
- dnevna ronjenja pri stanju mora od 2 do 4
- dnevna ronjenja u struji jačine 0,6 do 0,8 čvorova
- dnevna ronjenja u bakteriološki i kemijski zagađenoj vodi
- rad s eksplozivom pod povoljnim uvjetima ronjenja
- ronjenje radi ispitivanja nove opreme pod povoljnim uvjetima ronjenja
- ronjenje u plavetnilu.

6.1.3.3. Vrlo teški uvjeti ronjenja

Pod vrlo teškim uvjetima ronjenja smatramo:

- noćna ronjenja u teškim uvjetima po kriteriju za dnevna ronjenja
- dnevna ronjenja na dubinama većim od 50 m
- sva noćna ronjenja koja se ne mogu neposredno osiguravati
- dnevna ronjenja pri temperaturi vode ispod 8 °C, osim ako se roni u suhim odijelima
- ronjenja u struji iznad 0,8 čvorova
- ronjenja u radiološki zagađenoj vodi
- rad s eksplozivima u teškim uvjetima ronjenja
- ronjenje radi ispitivanja nove opreme pod teškim uvjetima ronjenja
- ronjenja ispod leda
- ronjenja radi ispitivanja prototipne opreme u bilo kojim uvjetima
- ronjenja radi spašavanja ljudskih života.

Pri uporabi suhих odijela gradacija uvjeta ronjenja smanjuje se za jedan stupanj prema povoljnim uvjetima.

Pored uvjeta koji predstavljaju uvjete ronjenja za određene kategorije, određuju se uvjeti kada se ronjenje izuzetno dozvoljava i granični uvjeti kada se ronjenje ne dozvoljava. Uvjeti kada se ronjenje izuzetno dozvoljava nastaju onda kad su u opasnosti ljudski životi ili velika materijalna sredstva. U ovakvim uvjetima zapovjednik SJP ili Zapovjedništvo specijalne policije može dozvoliti ronjenje roniocima i u uvjetima za koje nisu osposobljeni, ako ocijeni da postoje realni uvjeti za uspjeh. U ovim uvjetima rukovoditelj ronjenja može dozvoliti ronjenje i bez primjene odgovarajućih mjera osiguranja, uz obavezu poduzimanja mogućih mjera.

Ronioci kojima se u ovakvim uvjetima dozvoli ronjenje, mogu zaroniti samo ako se za to osjećaju sposobni. Bez obzira na situaciju, rukovoditelj ronjenja, zabranjuje ronjenje ako je opasnost po život ronilaca velika, a realni izgledi za uspjeh akcije spašavanja mali. U normalnim uvjetima, kad nisu ugroženi ljudski životi ili velika materijalna sredstva, ronjenje se zabranjuje, bez obzira na kategoriju ronioca, pri sljedećim hidrometeorološkim uvjetima:

- u jačini struje iznad 3 čvora
- pri takvom stanju mora i vjetra koji, s obzirom na maritimna svojstva ronilačkog broda, ne omogućavaju sigurno spuštanje i dizanje ronilaca
- pri stanju mora preko 4, ako se predviđa dekompresija

- pri temperaturi vode nižoj od 3 °C, s mokrim i suhim odijelima
- ako je led u pokretu
- ako se površinom kreću ili ako plutaju opasni predmeti
- ako je vidljivost na površini, radi magle ili kiše, manja od 5 m.

6.2. Ronilačka oprema, sredstva i aparati

6.2.1. Ronilačka oprema

Ronilačka oprema je integrirani sustav koji u potpunosti omogućava i osigurava provođenje ronjenja. Ronioci u specijalnoj policiji rone lakom ronilačkom opremom, a u nju spadaju:

- ronilačko odijelo (mokro, polusuho i suho)
- ronilačko pododijelo
- ronilačke rukavice
- ronilačke čizmice ili čarape
- ronilački pojas za utege
- ronilački utezi (4 x 2,5 kg)
- maska
- disalica
- peraje
- ronilačka boca 15 l ili 18 l
- zaštitna mrežica za bocu
- kompenzator plovnosti
- regulator
- oktopus
- manometar, mokri
- ronilački kompas
- ronilački kompjuter "aladin"
- ronilački nož
- ronilačka svjetiljka s akumulatorskim ulošcima
- punjač za ronilačku svjetiljku
- tablica za pisanje pod vodom
- torba za nošenje opreme
- frotirni ogrtač s kapuljačom.

Najnužniju opremu čine peraje, maska, disalica, boca s komprimiranim zrakom i ventilom, kompenzator plovnosti, regulator s alternativnim izvorom zraka, manometar, pojas s olovima i ronilačko odijelo (ako je potrebno).

6.2.2. Ronilačka sredstva

U ronilačka sredstva spadaju:

- stacionarni kompresor
- uređaj za filtriranje zraka
- banka zraka
- sustav za punjenje boca
- banka kisika
- banka za mješavine
- pumpa za pretakanje plinova
- barokomora (prijenosna i stacionarna)
- kompresor na motorni i električni pogon
- robot za snimanje na većim dubinama
- *fool face* maske (maska za cijelo lice)
- podvodna kamera
- podvodni fotoaparat
- ronilački *scooter* s dvije baterije
- sredstva za vezu pod vodom
- bljeskalice
- obilježivači za noćno ronjenje
- suhi manometar
- plovak za označavanje
- konop plutajući
- konop tonući
- komplet za pretraživanje
- interface, priključak "aladina" na PC
- komplet s kisikom, veliki
- komplet s kisikom, mali
- mali komplet alata za servis opreme
- veliki komplet alata za servis opreme
- ronilački sonar
- dubinomjer ultrazvučni
- GPS
- oprema za športska natjecanja

- komplet edukacijskog materijala
- lift za podizanje tereta od 100 kg
- lift za podizanje tereta od 500 kg
- lift za podizanje tereta od 1 000 kg
- lift za podizanje tereta od 2 000 kg
- detektor metala
- građevinski kompresor niskog tlaka
- komplet podvodnih pneumatskih alata
- hidraulična pumpa s priključcima za čišćenje plovila i ostale radove
- ejektor (sisaljka)
- komplet za podvodno rezanje i varenje
- plovilo za potrebe ronilačkog centra
- ronilački gliser
- ronilački čamac
- terensko vozilo s kukom "deffender"
- kombi furgon
- ostala zajednička ronilačka oprema sadržana u strategiji ronilaštva.

6.2.3. Ronilački aparati

U ronilačke aparate spadaju:

- aparati otvorenog kruga disanja (na zrak, NITROX ili TRIMIX)
- aparati poluzatvorenog kruga disanja (na NITROX ili TRIMIX).

6.3. Klasifikacija ronilaca

Ronioci su klasificirani prema vrsti opreme kojom rone, prema namjeni i prema stupnju obučenosti.

6.3.1. Prema vrsti opreme

Prema vrsti opreme ronioci se dijele na ronioce obučene za ronjenje aparatima:

- otvorenog kruga disanja na zrak
- otvorenog kruga disanja na NITROX
- otvorenog kruga disanja na TRIMIX
- poluzatvorenog kruga disanja.

6.3.2. Prema namjeni

Prema namjeni ronioci se dijele:

- na ronioce za pretraživanje, podizanje i spašavanje (ronioci namijenjeni za pronalaženje, podizanje i spašavanje svih vrsta predmeta i objekata pod vodom)
- na ronioce za podvodna snimanja i fotografiranje (ronioci obučeni za podvodno fotografiranje i snimanje, kako za potrebe provođenja očevida, tako i za druge zadaće)
- na ronioce za protueksplozijsku zaštitu (ronioci namijenjeni za otkrivanje, deaktiviranje, vađenje i uništavanje minsko eksplozivnih sredstava – MES-a)
- na protudiverzantske ronioce (ronioci namijenjeni za zaštitu plovila, luka i plovnih putova od napada pomorskih diverzanata)
- ronioci za podvodne radove (ronioci obučeni za izvođenje lakših ronilačkih radova pod vodom)
- brodski ronioci (ronioci obučeni za održavanje i manje popravke na plovilima MUP-a i ostalim plovilima).

6.3.3. Prema stupnju obučenosti

Prema stupnju obučenosti i osposobljavanja za obavljanje namjenskih zadaća, ronionci su podijeljeni u sedam kategorija od najnižih ka najvišoj, kako slijedi:

ROV	ronilac otvorenih voda u Specijalnoj policiji
NROV	napredni ronilac otvorenih voda u Specijalnoj policiji
VR	voditelj ronjenja u Specijalnoj policiji
IOV	instruktor otvorenih voda u Specijalnoj policiji
NIOV	napredni instruktor otvorenih voda u Specijalnoj policiji
VI	viši instruktor u Specijalnoj policiji
TI	trener instruktor u Specijalnoj policiji

Tablica 3: Kategorije stupnja obučenosti ronilaca u Specijalnoj policiji

Najniža kategorija je ROV – ronilac otvorenih voda u Specijalnoj policiji, a najviša kategorija ronionca je TI – trener instruktor u Specijalnoj policiji.

ROV (*ronilac otvorenih voda u Specijalnoj policiji*) može obavljati ronjenje samo u povoljnim uvjetima ronjenja. U ovu kategoriju spadaju ronionci koji su s uspjehom završili Tečaj za ronionce otvorenih voda u Ronilačkom centru na otoku Lošinju, kod ovlaštenih, aktivnih i licenciranih instruktora ronjenja Specijalne policije ili Ronilačkog centra. Ronionci ove kategorije ne mogu se angažirati za obavljanje službenih ronjenja, već samo za ronjenja za obuku, ali pri tome ne smiju prelaziti dubinu od 18 metara. Izuzetno, ova kategorija ronilaca može roniti u teškim uvjetima poradi obuke za stjecanje kategorije NROV.

NROV (*napredni ronilac otvorenih voda u Specijalnoj policiji*) može obavljati ronjenje u povoljnim i teškim uvjetima ronjenja, ali ne može prelaziti dubinu od 40 m. U ovu kategoriju spadaju ronionci koji su s uspjehom završili Tečaj za naprednog ronionca otvorenih voda u Ronilačkom centru na otoku Lošinju, kod ovlaštenih, aktivnih i licenciranih instruktora ronjenja Specijalne policije. Izuzetno, ova kategorija ronilaca može roniti u vrlo teškim uvjetima poradi obuke za stjecanje kategorije VR.

VR (*voditelj ronjenja u Specijalnoj policiji*) kategoriju stječu ronionci koji su s uspjehom završili Tečajeve za ronionca spasitelja i voditelja ronjenja u Ronilačkom centru na otoku Lošinju, kod ovlaštenih, aktivnih i licenciranih instruktora ronjenja Specijalne policije, uz dopunsku obuku za ronjenja dublja od 50 m, te moraju s uspjehom završiti tečajeve za najmanje dvije vrste opreme i tri specijalnosti, te tečaj za voditelje brodice. Ronionci ove kategorije su ujedno i asistenti instruktora na ronilačkim tečajevima, a samostalno mogu provoditi edukaciju, organizirati ispite i izdavati uvjerenja za ronionce na dah.

IOV (*instruktor otvorenih voda u Specijalnoj policiji*) kategoriju stječu ronionci koji su pred međunarodnom komisijom s uspjehom položili ispit za instruktora otvorenih voda po kriterijima SSI škole ronjenja, te moraju s uspjehom završiti tečajeve za sve vrste oprema i najmanje četiri specijalnosti. Ronionci ove kategorije mogu u Ronilačkom centru na otoku Lošinju i matičnim SJP održavati tečajeve, organizirati ispite i izdavati uvjerenja za ROV kategoriju.

NIOV (*napredni instruktor otvorenih voda u Specijalnoj policiji*) kategoriju stječu ronionci koji su pred međunarodnom komisijom s uspjehom položili ispit za Naprednog instruktora otvorenih voda po kriterijima SSI škole ronjenja, te moraju s uspjehom završiti

tečajeve za sve vrste oprema i najmanje pet specijalnosti. Ronioci ove kategorije moraju biti osposobljeni za provođenje edukacije s najmanje jednom opremom i najmanje u dvije specijalnosti. Ronioci ove kategorije mogu u Ronilačkom centru na otoku Lošinju i matičnim SJP održavati tečajeve, organizirati ispite i izdavati uvjerenja za NROV kategoriju, te za opremu i specijalnosti za koje su osposobljeni.

VI (*viši instruktor u Specijalnoj policiji*) kategoriju stječu ronioci koji su pred međunarodnom komisijom s uspjehom položili ispit za višeg instruktora ronjenja po kriterijima SSI škole ronjenja, te moraju s uspjehom završiti tečajeve za sve vrste oprema i najmanje pet specijalnosti. Ronioci ove kategorije moraju biti osposobljeni za provođenje edukacije s najmanje dvije opreme i najmanje četiri specijalnosti. Ronioci ove kategorije mogu u Ronilačkom centru na otoku Lošinju i matičnim SJP održavati tečajeve, organizirati ispite i izdavati uvjerenja za voditelje ronjenja, te za opremu i specijalnosti za koje su osposobljeni.

TI (*trener instruktor u Specijalnoj policiji*) kategoriju stječu ronioci koji su pred međunarodnom komisijom s uspjehom položili ispit za trenera instruktora po kriterijima SSI škole, te moraju biti osposobljeni za provođenje edukacije sa svim vrstama opreme i u svim specijalnostima. Ronioci ove kategorije mogu u ronilačkom centru na otoku Lošinju i matičnim SJP održavati tečajeve za instruktorske kategorije, organizirati ispite pred međunarodnom komisijom, te održavati tečajeve, organizirati ispite i izdavati uvjerenja za ronjenje sa svim vrstama opreme i u svim specijalnostima.

Ronioci kategorije VR, IOV, NIOV, VI i TI osposobljeni su za obavljanje ronjenja u svim uvjetima ronjenja. Kategorije, njihov gubitak, njihovo potvrđivanje (naknadno licenciranje) utvrđuje svojom zapovijeđu Zapovjedništvo specijalne policije. Treba napomenuti kako nije dozvoljeno preskakanje kategorija stupnja obučenosti ronioca.

7. TAKTIČKA PRAVILA PRETRAŽIVANJA PODVODNOG PROSTORA U SVEZI S TRAGANJEM ZA NESTALOM OSOBOM

7.1. Pretraživanje vodenog prostora

Razlozi poradi kojih se provodi pretraživanje podvodnog prostora u slučajevima nestanka osoba mogu biti:

1. pronalazak tragova i predmeta koji upućuju na moguću nazočnost nestale osobe negdje u vodenom prostoru¹¹
2. sumnja da se tragovi ili predmeti koji bi pomogli u razjašnjavanju (kriminalnog) događaja, nalaze negdje u vodenom prostoru
3. kada je osoba zadnji put viđena u blizini vode ili je najavila odlazak na vodu
4. kada je osoba stradala prilikom bavljenja nekom aktivnosti na vodi¹²

---

¹¹ Gorkič (1962:575) upozorava kako dio obale, gdje postoji sumnja da je utopljenik dospio u vodu, mora biti temeljito pretražen: ugažena trava, tragovi stopala u vlažnoj zemlji, tragovi prolaza kroz žbunje mogu ukazivati na to je li osoba slučajno kliznula u vodu u prolazu ili je krenula namjerno prema vodi.

¹² U jutarnjim satima 29. listopada 2008. godine, oko 8.30 sati, u PU zadarskoj, zaprimljena je dojava kako je nestao 48-godišnji Z. Č., iz Posedarja. Nestanak muškarca prijavio je njegov brat, kazavši kako je Z. Č. sinoć gumenim čamcem otišao na ribe, no nije se vratio kući. Gumenjak je pronađen sljedećeg jutra, na predjelu Tunjarica, no 48-godišnjaku do tada nije bilo traga. U potragu je bila uključena policija s policijskim brodom, kao i brojni mještani, a pridružio im se i avion. Uskoro su pristigli i ronioci

5. kada je nestala osoba najavila moguće počinjenje samoubojstva¹³ (npr. bacanjem u vodu¹⁴).

Pretraživanje podvodnog prostora provodi se kao samostalna kriminalistička radnja (npr. traganje za utopljenikom na morskoj plaži) ili kao sastavni dio opsežnije akcije pretraživanja nekog šireg područja (npr. u čijem sastavu se nalaze i neki vodeni ambijenti – pretraživanje rijeke, umjetnog jezera, bazena¹⁵ i sl.).

PU zadarske, kaka bi pretražili morsko dno. Potraživanje je otežavalo jako jugo (*www. Ezadar.hr*).

¹³ Dvadesetogodišnji mladić koji je 12. svibnja 2008. godine popodne otišao iz obiteljske kuće u mjestu Sikovo, u općini Sv. Filip i Jakov kod Zadra, pronađen je 19. svibnja 2008. godine u moru ispod Šibenskog mosta mrtav u svom Renault Cliou. U nedjelju, 18. svibnja 2008. oko 20.10 sati nakon dojave građana kako je u blizini Šibenskog mosta vidio branik automobila sa zadarskom registarskom tablicom, pokrenuta je potraga i misterija nestanka mladića počela se razjašnjavati. Dojava je potvrđena dolaskom policijskih službenika koji su pronašli tragove kočnja, počupano grmlje, razbijene stijene, Renaultove automobilske naplatke i zadarsku registarsku pločicu. Te večeri veći broj policijskih službenika, vatrogasaca i pripadnika Gorske službe spašavanja pretraživao je teren gdje su pronašli drugu registarsku pločicu. Zbog mraka i loših vremenskih uvjeta nije se moglo roniti te su ronionci Interventne policije pronašli auto i u njemu mrtvo tijelo mladića u jutarnjim satima drugog dana, u ponedjeljak 19. svibnja 2008. u 9.00 sati. U potrazi oko Šibenskog mosta sudjelovalo je stotinjak tragača, a tragalo se i čamcima.

Utvrđeno je kako se automobil kretao iz smjera Šibenika prema Vodicama te je dolaskom pred Šibenski most prešao na lijevu stranu ceste, udario u rubnjak te preko grmovitog i stjenovitog terena letio u provaliju duboku 40 metara i završio u moru na dubini od 40-ak metara. Ronionci su najprije izvukli tijelo nesretnog mladića, a automobil je izvučen poslije pomoću balona.

Pregledom automobila pronađeno je oproštajno pismo. Policijski službenici oprezno su postavljali verzije, a jedna od njih je bila kako samo pronađeno pismo ne potvrđuje da je mladić počinio samoubojstvo, već da je on imao samo namjeru da to učini. "Bolest ovisnosti bila je jača od mene, idem u raj.", stoji u pismu u kojem poimence zahvaljuje svima u obitelji na svemu što su mu pružili te traži oprost. Kriminalističkim istraživanjem utvrđeno je da je mladić imao kockarske sklonosti i da se ovisnost o kojoj on piše u pismu odnosi na kockarsku ovisnost. Postavlja se i verzija o mogućem ucjenjivanju kamataru jer ova nesreća je podsjetila građane zadarskog područja na samoubojstvo zbog kamatarenja mladog Obrovčanina koje je bilo počinjeno kraće vrijeme prije opisanog događaja. (Večernji list, 20. svibnja 2008., 18.)

¹⁴ Samoubojice često vežu sebi ruke, noge, pa i usta. Pažljivo proučavanje načina vezanja rekonstrukcijom vezanja, koju treba obaviti kriminalistički istražitelj, razjasnit će se slučaj. U hlačama i čizmama utopljenika može se naći šljunak ili zemlja koja se tamo nagomilala kada je mrtvo tijelo nošeno po dnu rijeke, ali poznati su slučajevi samoubojstva utapanjem gdje je samoubojica ispunio kamenjem nogavice koje je prethodno podvezao na gležnjevima. Samoubojice skaču u vodu najčešće obučeni ili uredno slože odjeću i obuću na obali. Odjeću treba pažljivo pretražiti: u jednom slučaju se na mrtvom tijelu mlade žene našao u grudnjaku kupaćeg kostima, koji se već raspadao od truleži, složeni papirić koji se jedva razlikovao od ostalog materijala – bilo je to oproštajno pismo samoubojice (Gorkič, 1962:575).

¹⁵ Dana 16. srpnja 2007. godine policija je oko 19.00 sati zaprimila prijavu o nestanku 4-godišnjeg dječaka koji se s roditeljima došao kupati na gradsko kupalište vinkovačke Barutane. Dječak se roditeljima izgubio iz vida oko 18.30 sati pa su ga pokušavali pronaći među nekolicinom kupača, vjerujući kako je negdje u blizini, na prostoru bazena. Pronađene su samo dječakove tenisice i majica. Nakon bezuspješnog traganja roditelja, a po njihovoj dojavi, policija je odmah na teren poslala sve raspoložive djelatnike koji su počeli potragu. Pretražena je okolina bazena, šipražje u blizini, a uz pješačke, grad su obilazile i ophodnje u policijskim vozilima. Sumnjajući da je dijete odlutalo, policija je tijekom potrage preko lokalnih elektroničkih medija molila i pomoć Vinkovčana dajući opis dječaka. Sva tri bazena, zbog mutne vode, pretraživali su ronjenjem i građani koji su se tu zatekli. Kako je već padao mrak, policija je naložila ispuštanje vode iz bazena, kada je dječakovo mrtvo tijelo isplivalo na površinu nakon

Način pretraživanja podvodnog prostora ovisi o veličini prostora, dobu dana pretraživanja (večernji ili noćni sati¹⁶), vremenskim prilikama, jačini vjetra (npr. jaka bura, maestral), dubini dna, vidljivosti u vodi i providnosti ispod površine (zamućenost rijeke zbog visokog vodostaja i brzog protoka vodene mase), morskim ili riječnim strujama, konfiguraciji dna, vegetaciji podvodnog okoliša, temperaturi vode i ne/postojanju leda na površini vode koji može ali i ne mora biti u pokretu, stupnju zagađenosti vode, mjestu gdje je posljednji put nestala osoba bila viđena od svjedoka očevidaca (ili kamo je namjeravala ići; na kojoj udaljenosti od kopna je bila viđena) i sl.

Za uspješno pretraživanje vodenih prostora potrebno je što prije dobiti obavijest (sadržaj dojave) o nestanku osobe. Vrijeme koje je prošlo od nestanka osobe do podnošenja dojave, kada se radi o osobama koje su najvjerojatnije nestale u/na vodenom prostoru, ovisi organizacija i poduzimanje radnji radi njenog spašavanja ili traganja za njom. Tako su u jednom slučaju slijetanja vozila s ceste u more bili odlučni sljedeći tragovi koje je svjedok očevidac opisao: trag pneumatika vozila usmjeren prema provaliji i moru, na petnaestak metara od obale vidjela se zamučena voda, a na površini se pojavila naftna mrlja i mjehurići zraka koji su izlazili na površinu vode. Korisne obavijesti koje svakako treba prikupiti tijekom zaprimanja prijave (pored onih općih opisanih u Šuperina, Dujmović, 2011:424 i dalje) jesu: je li osoba bila sama ili u nekom društvu, gdje je nastala osoba otišla na vodu (npr. njena izjava ili svjedočenje očevidaca), koje je predmete ponijela sa sobom, odnosno koje nije (npr. masku za ronjenje, peraje, podvodnu pušku i sl.), opis obuće i odjeće (posebno se treba koncentrirati na boje npr. majice, vrha ili cijele disalice za ronjenje na dah jer se one proizvode u žarkim crvenim, žutim i zelenim bojama i sl.), posebnosti osobnog opisa i stasa nestale osobe i dr., specifično za konkretan slučaj.

Prije početka izvođenja pretraživanja vodenog prostora potrebno je:

1. definirati područje traganja i o tom području što žurnije prikupiti što više obavijesti i informacija o karakteristikama vodenog ambijenta (rijeci, jezeru, ribnjaku, bari, potoku, umjetnom protupožarnom ili akumulacijskom jezeru, bazenu, koncesioniranoj morskoj plaži, dijelu morskog ambijenta kao što su uvale i drage, "divljim kupalištima" i sl.): najveća dubina, vidljivost na dubini na kojoj će se provoditi pretraživanje vodenog prostora, karakteristike i konfiguracije dna s hridima, uvalama i njegovom vegetacijom, postojanje vodenih struja i njihova jakost u odnosu na dubinu, postojanje vrtača, jama, spilja, virova, ponikva i sl.;

---

tri sata potrage. Istražni sudac potvrdio je kako na tijelu djeteta nisu nađene nikakve ozljede ili tragovi nasilja što je potvrdila obdukcija. (Jutarnji list, 17. srpanj 2007.)

¹⁶ Skupina slovenskih državljana u ranim večernjim satima je pozvala policiju kako bi prijavili nestanak svog prijatelja, koji je zajedno s njima krenuo na ronjenje. Četiri Slovenca oko 16 sati zaronili su u uvali Metilkova, a dogovor je bio da se nađu na jedrilici u 18.30. Međutim, vratila su se samo trojica. Najprije su sami krenuli u potragu, a kada to nije urodilo plodom, pozvali su policiju. Pomorska policija potragu je započela u 21.30 sati, te do 23 sata nekoliko puta pretražila područje. Nisu uspjeli pronaći nestalog ronioca. No, Slovenac se sutradan ujutro sam javio svojim prijateljima iz mjesta Valun. Pokazalo se da je krivo shvatio na kojem se mjestu treba naći s prijateljima, te je jednostavno izašao na obalu, gdje je proveo noć. Ujutro je došetao do Valuna i telefonom nazvao prijatelje. (*www.indeks.hr* - 12. kolovoz 2012.)

2. ovisno o veličini područja kojeg treba pretražiti, podijeliti ga na veće ili manje cjeline, sektore (to olakšava, odnosno omogućava sustavno pretraživanje određenim redoslijedom npr. u paralelnim linijama ili koncentričnim krugovima kretanja);

3. odrediti potreban broj ronilačkih parova, ljudstvo za potporu s kopna, voditelja brodice;

4. osigurati posebna tehnička sredstva (brodice, podvodne kamere, užad, sredstva za komunikaciju, kompresore, banke zraka, banke za plinske mješavine i sl.);

5. planirati traganje za nestalom osobom s početkom od tzv. poznate točke (npr. mjesta ulaska u vodu, mjesta gdje su ronionci započeli zaron i sl.), pa pretraživanjem određenog vodenog prostora i u konačnici završavanje pretraživanja na tzv. planiranoj točki. Rezultat planiranja i provođenja takvog pretraživanja može biti: pronalazak nestale osobe ili traženog nekog predmeta (npr. sredstvo počinjenja kaznenog djela kao što je to u jednom slučaju bila automatska puška s kojom je ubijena osoba) ili potvrda da se nestala osoba ili traženi predmet ne nalazi na tom području;

6. za vrijeme traganja prilagoditi se različitim atmosferskim i ambijentalnim uvjetima i okruženju kao što je ronjenje u uvjetima smanjene vidljivosti¹⁷ ili dubinsko ronjenje;

7. da način traganja u svojoj biti treba biti dovoljno jednostavan kako bi se mogao objasniti ljudima koji su spremni pomoći;

8. ne zahtijevati preveliki fizički napor od ronilaca, a taktike pretraživanja vodenih prostora istovremeno se mogu kombinirati. Samo nadziranje pretraživanja treba biti izvodljivo i s obale ili iz brodice;

9. uvijek predvidjeti i osigurati pričuvni ronilački par na površini – spremnog za ronjenje – u slučaju da ronilac ili ronilački par pod vodom zatraže asistenciju.

7.1.1. Podvodna navigacija

Da bi policijski ronionci uspješno obavili zadaću pretraživanja određenog podvodnog prostora, osim savladavanja vještina ronjenja i poznavanja opreme koju koriste također se moraju znati orijentirati u podvodnom prostoru što znači odrediti svoj položaj i odrediti pravac kretanja. Ronionci, kako bi zagospodarili podvodnim ambijentom, koriste:

1. prirodnu navigaciju (geografski oblici, oznake, svjetlost, oblik dna, kretanje vode, dubina)
2. navigaciju s pomoću instrumenata (kompas)

---

¹⁷ Utopili se loveći ribu po buri. – Ribari iz Vrane, D. Č. i M. K. utopili su se početkom travnja 2007. godine u Vranskom jezeru. S obale su isplovili oko 20.00 sati, a 45 minuta poslije ponoći, kako se ribari nisu vratili svojim kućama, o njihovom nestanku policiju je obavijestila supruga D. Č. Za vrijeme njihovog ribarenja vrijeme je bilo vrlo nestabilno. Naime, kako je ribolov mrežom na jezeru zabranjen, ribari obično u krivolov idu noću i za lošeg vremena kako bi izbjegli čuvaru Parka prirode Vranjsko jezero. Potraga za nestalima organizirana je već tijekom noći po jakoj buri, a nastavljena je istog dana ujutro. Ronionci, helikopteri, policija, djelatnici Parka prirode i 40-ak mještana Vrane do podneva su uspjeli pronaći čamac i jaknu jednog od nestalih. Potragu je otežavala jaka bura koja je zamutila jezero. Oko 13.00 sati potvrđena su strahovanja spasilaca. Ronionci su na dubini oko 3–4 metra, nedaleko od pronađenog čamca, pronašli tijela D. Č. i M. K. Prema izjavi ronilaca, oni su tijela nestalih praktički pronašli napipavanjem po dnu Vranskog jezera. (Jutarnji list, 6. travnja 2007., 15.)

3. spoj prirodne navigacije i navigacije s pomoću instrumenata.

7.2. Taktička pravila pretraživanja vodenog prostora

Policijski ronionci prilikom pretraživanja određenog podvodnog prostora koriste unaprijed određene taktičke sheme, metode, načine, taktike pretraživanja vodenog prostora. No, ono što je najbitnije u cjelokupnoj akciji traganja je *plan traganja za nestalom osobom i dobro odabrana taktika pretraživanja vodenih prostora*. Bez taktike pretraživanja koja se temelji na logici gotovo je nemoguće pronaći neku osobu ili traženi predmet u vodi. Postoji nekoliko učinkovitih metoda, načina ili taktika pretraživanja vodenog prostora. Neke obavlja jedan ronilac, druge dva ronionca u paru, a pojedini načini pretraživanja zahtijevaju uporabu kompasa za orijentaciju dok se u drugima ronilac kontrolira i vodi putem konopa koji služi i kao komunikacijsko sredstvo. Prije svega, kod odabira taktike pretraživanja vodenog prostora treba se rukovoditi pravilom kako je najbolja taktika ili način pretraživanja i traganja, kao i kod samog planiranja cijele akcije, ona koja je najučinkovitija, koja nam jamči kako je *pretraženo područje u potpunosti pregledano*. Već je ranije ukazano na to kako se prezentirane metode ili taktike pretraživanja vodenog prostora mogu poduzimati *samostalno* ili *kombinirano*,¹⁸ vodeći brigu o njihovoj učinkovitoj

---

¹⁸ Na otoku Istu, krajem srpnja 2000. godine šest slovenskih državljana svoj ljetni godišnji odmor provodili su aktivno baveći se amaterskim ronjenjem koristeći usluge Ronilačkog kluba ADL-Centar. Tako su njih šest, zajedno s instruktorom ronjenja, koji je ujedno i vlasnik ronilačkog kluba, 31. srpnja 2000. godine otišli na prijedodnevno ronjenje kod otoka Dučac, u vremenskom razdoblju od 11.00 do 13.00 sati, na dubinu do 40 metara. Sam zaron, ronjenje i izranjanje svih ronilaca protekao je u najboljem redu te su se svi brodom Popay vratili na mjesto Ist oko 15.00 sati. Drugi zaron istoga dana planiran je u večernjim satima pa su se svi našli u 21.00 sat u prostorijama Ronilačkog kluba ADL-Centar gdje su se dogovorili o planu ronjenja i gdje su obavili provjeru ronilačke opreme. Dolaskom do hridi Bačvice, oko 23.00 sata, svi su uskočili u more te su svi zaronili do bačenog sidra s broda Popay na dubinu od 9 metara. Temeljem unaprijed utvrđenog plana krenuli su u razgledavanje hridi Bačvice, a maksimalna dubina urona bila je 35 metara. Tijekom ronjenja ronionci su obavljali međusobnu kontrolu, komunikaciju i činilo se sve u redu. Izranjanje je provedeno postupno radi opasnosti od dekompresije. Kada su se svi koji su izronili popeli na brod Popay, utvrdili su da im nedostaje prijateljica Š. L. Trojica ronilaca zajedno s instruktorom ronjenja odmah su ponovno zaronili u namjeri pronalaska nestale djevojke, a istodobno su o događaju obavijestili operativno dežurstvo PPP Zadar. Odmah po dojavi upućen je policijski brod. U intenzivno traganje za Š. L. bili su uključeni djelatnici Lučke kapetanije Zadar te djelatnici SJP PU zadarske čiji su ronionci pretraživali mjesto vodenog prostora gdje je Š. L. nestala. Paralelno s pretraživanjem u vodenom prostoru provođeno je pretraživanje vodene površine iz zraka helikopterima MUP-a i HV-a.

Trećeg kolovoza 2000. godine ronilac Gregor iz Ronilačkog kluba ADL-Centar, oko 12.00 sati pronašao je nestalu Š. L. na dubini od 39 metara položenu na pješčano dno okrenutu leđima i bocom prema dnu. Nestala nije bila zakvačena ni za kakav konop ili sl. Regulator joj nije bio u ustima tako da je voda mogla ulaziti u pluća. Po prilasku mrtvoj djevojci ronilac je s nje otkopčao ronilačke olovne utege i napunio joj ronilačko odijelo zrakom kako bi tijelo nesretnice isplivalo na površinu mora.

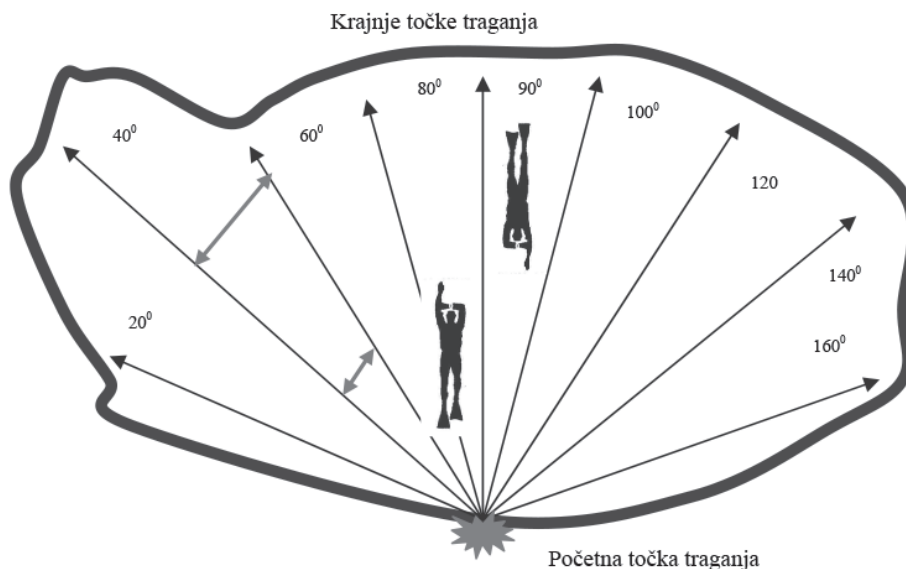
Tijekom kriminalističkog istraživanja utvrđeni su čimbenici u svezi sa Š. L. koji su utjecali na njezino stradavanje: toksikološkim vještačenjem u tijelu utopljenice utvrđena je koncentracija alkohola za pripito stanje [u krvi 0,55g/kg (%), a u mokraći 0,29 g/kg (%)], a ta se pripitost na dubini od preko 30 metara manifestira na čovjeku 5 puta jače nego na kopnu. Po izjavama mještana otoka, ronilačko društvo je po povratku s prvog prijedodnevnog ronjenja cijelo slobodno vrijeme igralo odbojku, roštiljali su i pritom su pili alkohol (vino i pivo) te se za noćni uron nisu odmarali. Pokojna Š. L. u vrijeme utapanja bila je u panici čemu u prilog ide i podatak kako nije odbacila sa sebe ronilačku opremu i

primjeni, jednostavnosti, o mogućnosti nadzora s pomoću signalnog konopca i o različitim uvjetima za svaku etapu, razdoblje traganja (npr. dubina, vrsta dna, vidljivost).

U pretraživanju vodenog prostora rabe se sljedeća taktička pravila, načini, sheme pretraživanja:

1. roniocem iz jedne polazišne točke
2. roniocima iz više polazišnih točaka
3. pročešljavanjem od strane ronioca uz dodavanje užeta
4. roniocima smještenih u "lepezu"
5. roniocem po paralelnim pravcima u "cik-cak" smjeru
6. roniocima smještenim u "češalj"
7. roniocima smještenih u "liniju s pomoću užeta"
8. kretanjem ronilaca po unaprijed zadanim linijama kretanja
9. roniocima vučenim uzdužno po konopcu
10. kretanjem ronilaca unutar zamišljenih kvadrata
11. kretanjem ronioca po kružnim linijama.

7.2.1. Taktička shema pretraživanja 1. – Pretraživanje vodenog prostora roniocem iz jedne polazišne točke

Slika 1: Pretraživanje vodenog prostora iz jedne polazišne točke (prema Humpal, 1995:77)

Pretraživanje vodenog prostora iz jedne polazišne točke s navigacijom s pomoću kompasa primjenjuje se za relativno manje i mirne vodene prostore (gdje je otežan ulazak u vodu). Pretraživanje vodenog prostora provodi se na način da ronilac (ili ronilački par) prije ulaska u vodu odredi polaznu početnu točku traganja u odnosu na obavijest gdje je nestala osoba ušla u vodu ili u odnosu na mjesto gdje su pronađeni tragovi mogućeg

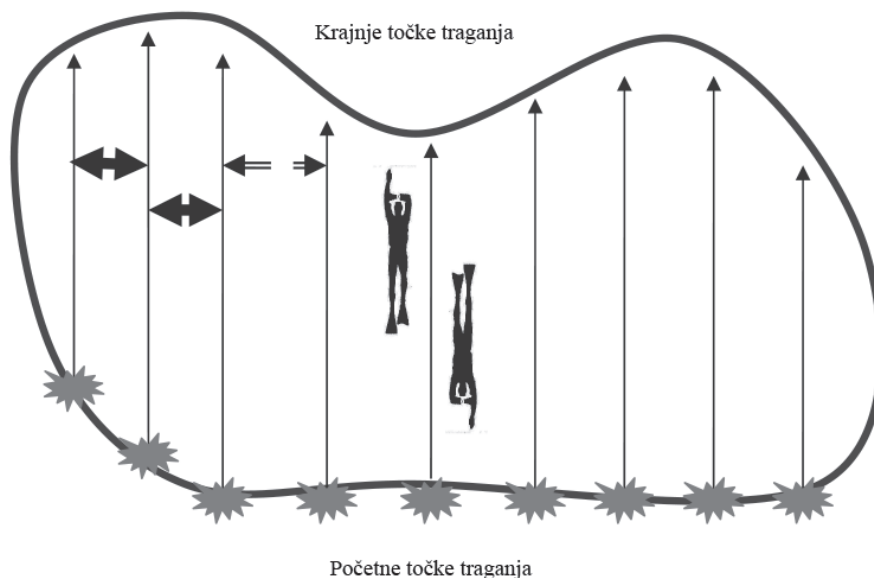
izronila na površinu bez smrtnih posljedica jer je bila u dozvoljenoj razini dubine do 30 metara. Primjer opisuje odgovornost amatera ronioca prema samom sebi i opsežnost te kombiniranost potrage koja se organizira od strane policije (pomorske, SJP, interventne) u traganju za nestalom osobom.

ulaska i pada nestale osobe u vodu.¹⁹ Također je potrebno odrediti vidljivost u vodi, dubinu ronjenja i udaljenost ronjenja od obale. S pomoću kompasa određuje se kurs kretanja dodavanjem stupnjeva s lijeve na desnu stranu, a ronilac (ili ronioci) pregledavaju vodeni prostor u pravilnim pravcima kretanja. Ukoliko je voda mutnija razmak među stupnjevima, odnosno razmak između linija kretanja ronioca se smanjuje (npr. određuje se razmak od 10⁰), a ako je vidljivost bolja, razmak između stupnjeva odnosno kursa kretanja ronioca se povećava (na 15⁰–20⁰). Nedostatak ovog načina pretraživanja je sljedeći: kada se ronioci što više udaljavaju od polazišne početne točke traganja pregledavaju širi prostor, dok što su bliže polazišnoj početnoj točki dupliraju prostor pretraživanja vodenog prostora (Humpal, 1995:76).

Oprema potrebna za ovu vrstu pretraživanja vodenog prostora je standardna osobna oprema ronioca i kompas.

7.2.2. Taktička shema pretraživanja 2. – Pretraživanje vodenog prostora roniocima iz više polazišnih točaka

Slika 2: Pretraživanje vodenog prostora iz više polazišnih točaka (prema Humpal, 1995:77)

Pretraživanje vodenog prostora iz više polazišnih početnih točaka traganja može obavljati više ronilačkih parova istodobno čime se skraćuje vrijeme pretraživanja vodenog prostora. Taktika pretraživanja vodenog prostora na ovaj način izvodi se tako da ronilački par prije ulaska u vodu odredi početne točke pretraživanja, a s pomoću kompasa odredi kurs kretanja kojim se kreće ispod površine vode, te duljinu kretanja od obale do krajnje

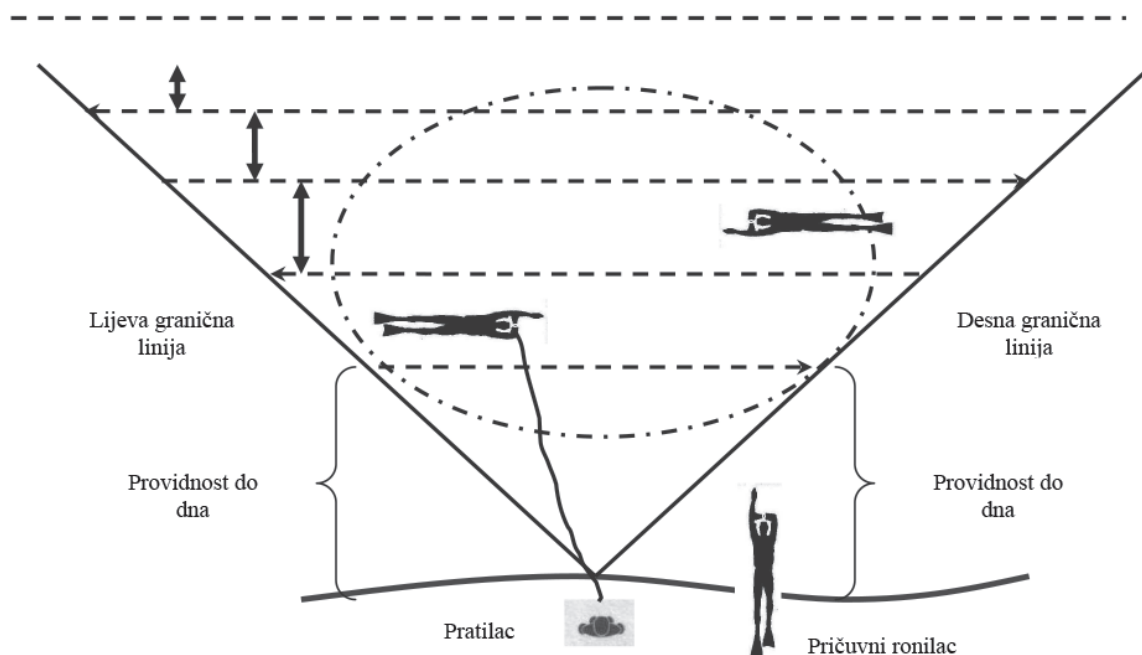
¹⁹ Djevojka I. M., stara 17 godina, pronađena je mrtva u ribnjaku u Jerčanovu jarku, nedaleko od kuće u kojoj je stanovala, 3. ožujka, 2008. godine (utorak). Nestanak maloljetnice prijavila je policiji njezina majka u nedjelju 2. ožujka 2008. godine s informacijom da je od kuće otišla u subotu oko 8.00 sati. Tijekom nedjelje 20 policajaca pretraživalo je Mače i okolicu i na obali jezera pronašli su jaknu i torbicu nestale djevojke. U ponedjeljak su ronioci Specijalne policije Policijske uprave zagrebačke na dnu jezera pronašli mrtvo tijelo djevojke na kojem nisu bili uočeni tragovi nasilja. (Večernji list, 4. ožujka 2008., 20.)

točke pretraživanja. Ukoliko pretragu provodi jedan ronilački par, on se kreće uvijek istim kursom, linijom kretanja, samo mijenja početnu polazišnu točku pretraživanja vodenog prostora (Humpal, 1995:77).

Oprema potrebna za ovu vrstu pretraživanja vodenog prostora je standardna osobna oprema ronioaca i kompas.

7.2.3. Taktička shema pretraživanja 3. – Pretraživanje vodenog prostora pročešljavanjem od strane ronioaca uz dodavanje užeta

Pretraživanje vodenog prostora pročešljavanjem od strane ronioaca uz dodavanje užeta još se naziva "pretraživanje vodenog prostora iz jedne polazišne točke dodavanjem užeta" ili "traganje po načelu kretanja brisača na vjetrobranskom staklu" (*Windshield wiper*), a u engleskom govornom području koriste se i izričaji *fan* ili *arc*. Ovaj način pretraživanja primjenjuje se u različitim okolnostima kada se nestala osoba traži s obale, mosta, nasipa ili gata, a može se primijeniti i s usidrene brodice. Pod idealnim uvjetima pretraživanje vodene površine na ovaj način može se obavljati na udaljenosti od 60 do 80 metara od pratioca.

Slika 3: Pretraživanje vodenog prostora pročešljavanjem (prema Pirson, 2002:3)

Primjenjujući ovu taktiku pretraživanja ronilac roni od jedne strane prema drugoj strani granične linije zamišljenog trokuta u luku, a pratilac ga stalno nadgleda. Čitavo vrijeme pročešljavanja konopac između ronioaca i pratioca je nategnut. Kada ronilac dođe do kraja jednog luka odnosno do granične linije, pratilac popušta dio konopa i ronilac se za taj dio udaljuje od pratioca i roni u suprotnom smjeru. Razmak između donje i gornje linije luka kretanja (kursa) ovisi o dubini, vidljivosti u vodi, konfiguraciji dna i o drugim u konkretnom slučaju odlučnim čimbenicima za ronjenje i sigurnost ronioaca.

Između ronioca i pratioca postoji stalna komunikacija s pomoću konopca. Zbog toga se taj konopac naziva još i *signalni* ili *komunikacijski* konopac. Prije samog traganja i ronjenja ronilac i pratilac moraju biti dobro obučeni za sporazumijevanje signalnim konopcem, a značenje signala trzanjem konopca moraju brzo savladati, naučiti. Razumljivo je da postoji više različitih tipova, vrsta signala, no najbolje je koristiti one jednostavne signale. Ukoliko ronilac i pratitelj ne koriste jednostavne, ustaljene (dogovorene) signale može doći do zabune ili se njihovo značenje može krivo protumačiti (šumovi ili poremećaji u komunikaciji) ili ih se može zaboraviti. Način signalizacije i komuniciranja između ronioca i pratioca prikazan je u tablici 4.

Pratilac ronioncu:		Ronilac pratiocu:	
1 trzaj	OK, sve je u redu.	1 trzaj	OK, sve je u redu.
2 trzaja	Stani, promijeni pravac, povuci konopac.	2 trzaja	Trebam još konopca.
3 trzaja	Izroni na površinu.	3 trzaja	Pronašao sam traženi objekt.
		4 ili više trzaja	Upomoć!

Tablica 4: Shema signala trzanjem konopcem i njihovo značenje (Pulley, 2002:2-14)

Ako je pozicija, mjesto na kojem je nestala osoba bila viđena zadnji put samo na udaljenosti od 15 metara od obale, ronilac može započeti traganje na pola puta od obale i točke posljednjeg viđenja. U slučaju da je točka na kojoj je nestala osoba viđena udaljena otprilike 45 metara od obale, ronilac mora započeti pretraživanje dalje od obale kako bi što bolje iskoristio svoje vrijeme ronjenja i ograničenja koja su prisutna u svezi s vremenom ronjenja.

Pratilac određuje granice kraja lukova odnosno granične linije, širinu trokuta i veličinu unutarnjeg kuta na vrhu trokuta (na mjestu gdje se nalazi pratitelj) s pomoću kompasa, objekata prisutnih na suprotnoj strani obale i sl. No, pri traganju u velikim jezerima ili prema otvorenom moru pratilac mora obavezno koristiti kompas kako bi odredio granice graničnih linija, krajeve lukova. Unutarnji kut graničnih linija određuje se s obzirom na veličinu planiranog pretraživanja vodenog prostora od obale kretanjem u lijevu ili desnu stranu pratioca, dubinu dna, vidljivost u vodi, postojanje vodenih struja, vegetaciju i konfiguraciju dna i dr. (Pirson, 2002:3).

Nedostatak ovog načina pretraživanja vodenog prostora može se primijetiti u preklapanju lukova, odnosno pretraženog prostora kada se pratilac i ronilac premještaju s jedne na drugu početnu točku pretraživanja, bilo u lijevu ili desnu stranu.

Ponekad se dno, kada se ronilac udaljava od obale, naglo obrušava i pada oštro i nepravilno. U tom slučaju pratilac mora upozoriti ronioca da pročešljava, odnosno da pretražuje u visini obale kako bi izbjegao probleme s kompenzacijom u ušima i sinusima (dakle, da zadrži određenu dubinu ronjenja). Kada treba tražiti na mjestu gdje dno naglo pada, ronilac treba započeti pretraživanje polazeći s najveće dubine. Na taj način ostatak će mu više vremena za pretraživanje u plićoj vodi ukoliko mora nastaviti traganje. Ukoliko postoje određene prepreke kao što je velika stijena ili hrid pod vodom, pretraživati se

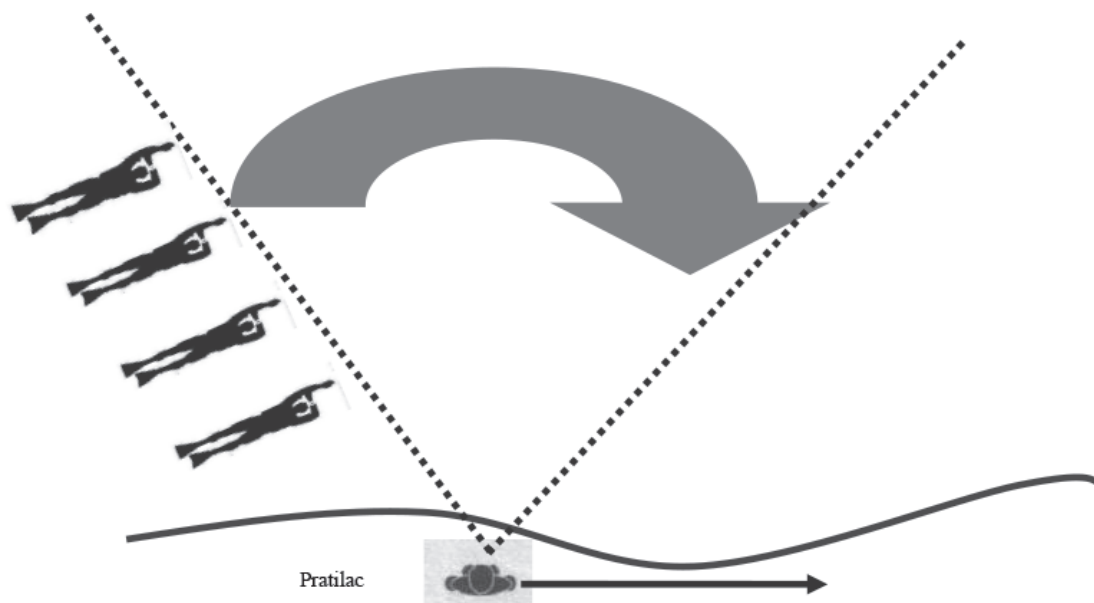
može "po stijeni" i niz padinu. Druga strana stijene pregledat će se u sljedećem prolasku po shemi traganja ili će to učiniti drugi ronilac ili ronilački par.

U nekim slučajevima nagli i nepravilni pad dna ili hrid mogu na trenutak zaustaviti konopac i spriječiti pravilno kretanje ronioca po shemi. Tim koji pretražuje vodeni prostor za ovakvu situaciju i problem ima različita rješenja: pratilac se postavlja na uzvišeni dio obale povećavajući tako kut konopca prema razini vode (mora); na konopac se mogu postaviti plovci ili se pratilac postavi na brodicu sa suprotne strane pretraživanja (Pulley, 2002:2-15).

Shema traganja za nestalom osobom u vodenom prostoru pročešljavanjem od strane ronilaca uz dodavanje užeta je jednostavna, a njena prilagodljivost razlog je njene česte uporabe.

Oprema potrebna za ovu vrstu pretraživanja vodenog prostora jest: 1. standardna osobna oprema ronioca, 2. užeta za vuču i 3. utezi za potapanje užeta.

7.2.4. Taktička shema pretraživanja 4. – Pretraživanje vodenog prostora ronionicima smještenim u "lepezu"

Slika 4: Pretraživanje vodenog prostora ronionicima smještenim u "lepezu"

Pretraživanje vodenog prostora vučenjem ronilaca smještenih u "lepezu" primjenjuje se za pregled užeg obalnog pojasa ili manjih vodenih prostora, a kad za provođenje pretraživanja i traganja raspolažemo s većim brojem ronilačkih parova. Taktika pretraživanja slična je kao i u prethodnoj shemi pretraživanja pročešljavanjem od strane ronilaca uz dodavanje užeta. Ova vrsta pretraživanja radi se tako da se ronionci drže za unaprijed napravljene čvorove na užetu za vuču te napinjući ga od obale svaki pregledava točno određenu liniju te na taj način pregledavaju dno. Razmak između ronilaca je uvjetovan vidljivošću u vodi, konfiguracijom dna, dubinom na kojoj se roni, zamućenosti vode zbog naglog porasta vodostaja i sl.

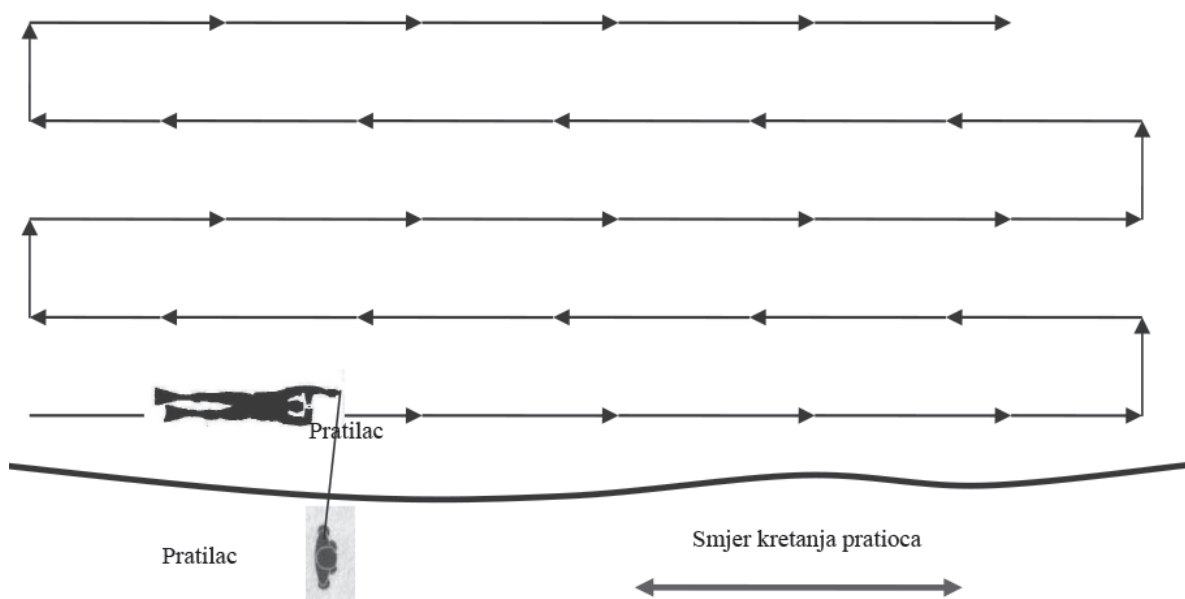
Oprema potrebna za ovu vrstu pretraživanja vodenog prostora jest: 1. standardna osobna oprema ronioca, 2. uže za vuču, 3. utezi za potapanje užeta i 4. plovilo (po potrebi).

7.2.5. Taktička shema pretraživanja 5. – Pretraživanje vodenog prostora roniocem po paralelnim pravcima u "cik-cak" smjeru

Kada traganje za nestalom osobom obuhvaća široko područje i područje koje je čisto od prepreka, primjenjujemo način pretraživanja vodenog prostora roniocem po paralelnim linijama, pravcima u "cik-cak" smjeru. Ovaj način pretraživanja posebno je prikladan kada se pretpostavlja kako se tražena osoba nalazi u blizini obale, ali se ne zna kada je i gdje zadnji put viđena.

Pratilac i ronilac kreću se paralelno naprijed i nazad. Ronilac roni, a pratilac hoda obalom od početne do završne točke. Na završetku svakog pravca pratilac dodaje roniocu određenu dužinu konopca koji mora stalno biti napet i služi za signalizaciju, odnosno komunikaciju. Duljina konopca što ga pratilac dodaje roniocu kod svakog okreta ovisi o vidljivosti u vodi i dubini dna. Uvijek se nastoji malo preklopiti ranije prijeđen dio pravca, kursa kretanja. Ovaj način je vrlo učinkovit na određenim mjestima, pozicijama kao što su gatovi ili nasipi (Pulley, 2002:2-15).

Potrebna oprema za ovu vrstu pretraživanja vodenog prostora je: 1. standardna osobna oprema ronioca, 2. uže za vuču i 3. utezi za potapanje užeta.

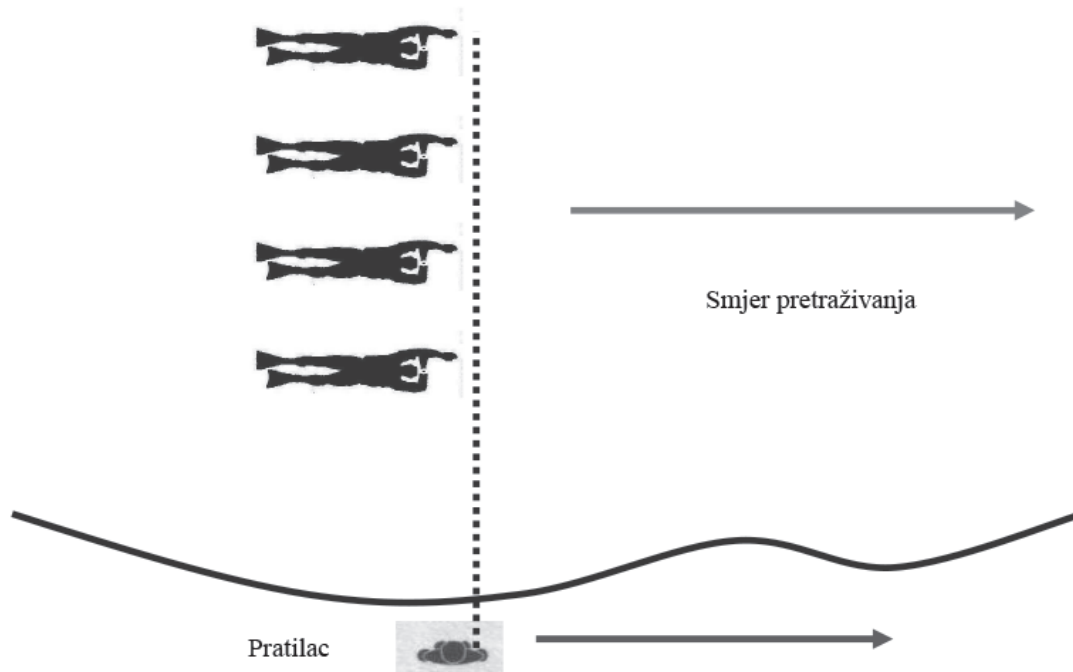
Slika 5: Pretraživanje vodenog prostora roniocima po paralelnim pravcima u "cik-cak" smjeru (prema Pulley, 2002:2-15)

7.2.6. Taktička shema pretraživanja 6. – Pretraživanje vodenog prostora roniocima smještenim u "češalj"

Pretraživanje vodenog prostora vučenjem ronilaca smještenih u "češalj" primjenjuje se za pregled užeg obalnog pojasa ili manjih vodenih prostora, kao i rijeka i potoka sa sporijim tokom vode, a kad za provođenje pretraživanja i traganja za nestalom osobom

raspoložemo s većim brojem ronilačkih parova. Ova vrsta pretraživanja radi se na način da se ronionci drže za unaprijed napravljene čvorove na užetu za vuču te napinjući ga od obale svaki pregledava točno određenu liniju, prostor pretraživanja, te na taj način pretražuju vodeni prostor i dno. Policijski službenik, pratilac, na obali kreće se paralelno s ronionicima i nadgleda njihov paralelni položaj kako ne bi došlo do zaostajanja ili prelaženja linije određene konopcem.

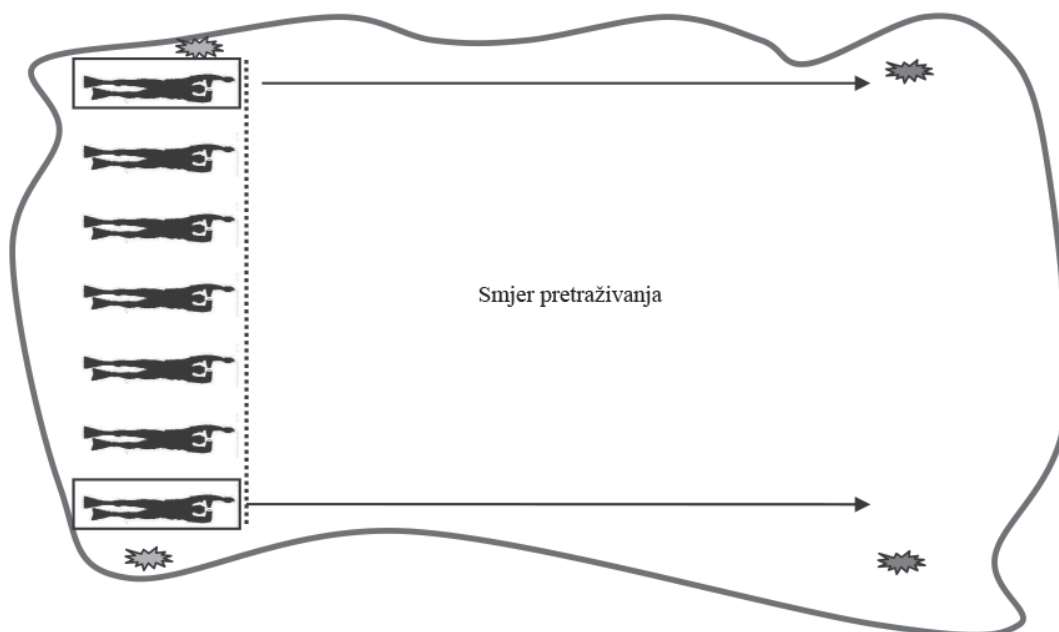
Slika 6: Pretraživanje vodenog prostora ronionicima smještenim u "češalj"

Oprema potrebna za ovu vrstu pretraživanja vodenog prostora je: 1. standardna osobna oprema ronionca, 2. uže za vuču i 3. utezi za potapanje užeta.

7.2.7. Taktička shema pretraživanja 7. – Pretraživanje vodenog prostora ronionicima smještenih u "liniju s pomoću užeta"

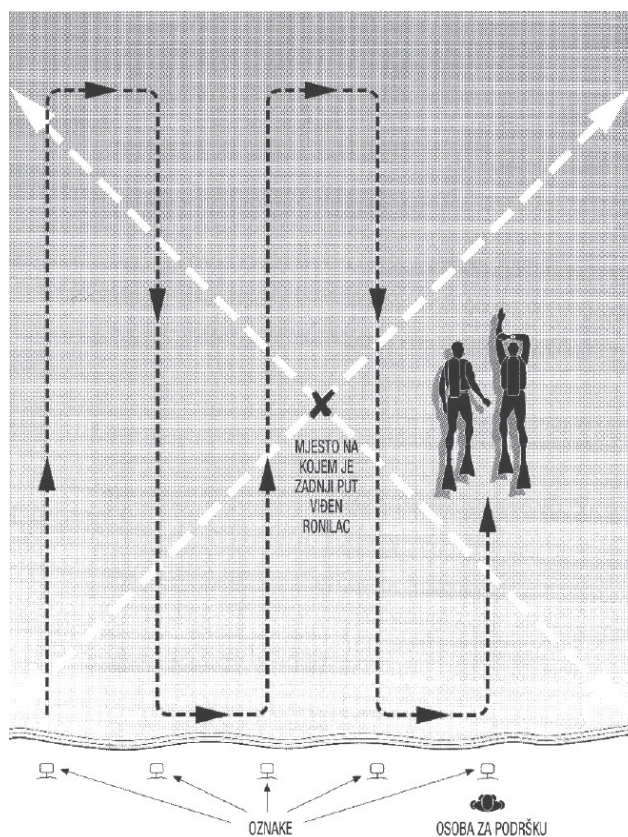
Pretraživanje vodenog prostora vučenjem ronilaca smještenih u "liniju s pomoću užeta" primjenjuje se za pregled *otvorenih vodenih prostora* (na otvorenom moru, u dijelovima velikih prirodnih ili akumulacijskih jezera, sezonskih bara i sl.), a kad za provođenje pretraživanja i traganja raspoložemo s većim brojem ronilačkih parova. Ova vrsta pretraživanja obavlja se tako da se ronionci drže za unaprijed napravljene čvorove na užetu za vuču te krećući se po unaprijed određenom smjeru svaki pregledava točno određenu liniju pretraživanog vodenog prostora te na taj način pregledavaju dno. Krajnji ronionci održavaju kurs kretanja kompasom i napetost užeta. U idealnim uvjetima određivanje razmaka između ronilaca čini se po načelu njihove međusobne minimalne vidljivosti. Kod ovog načina pretraživanja i traganja može se koristiti i plovilo. Ploviлом se može korigirati ili zadavati smjer pretrage.

Oprema potrebna za ovu vrstu pretraživanja vodenog prostora jest: 1. standardna osobna oprema ronionca, 2. uže za vuču, 3. utezi za potapanje užeta i 4. plovilo (po potrebi).

Slika 7: Pretraživanje vodenog prostora ronionicima smještenim u "liniju s pomoću užeta"

7.2.8. Taktička shema pretraživanja 8. – Pretraživanje vodenog prostora kretanjem ronilaca po unaprijed zadanim linijama kretanja

Slika 8: Pretraživanje vodenog prostora kretanjem ronilaca po unaprijed zadanim linijama kretanja (Humpal, 2000:97)

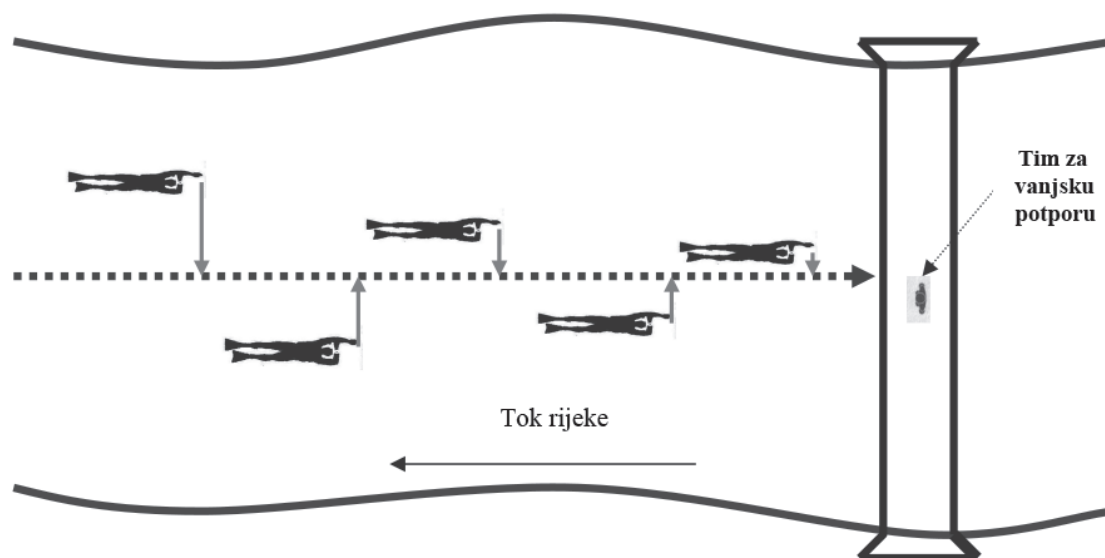
Pretraživanje vodenog prostora kretanjem ronilaca po unaprijed zadanim linijama kretanja koristi se ako znamo *točno mjesto nestanka osobe*. Takvo mjesto se označava, a na kopnu se s pomoću markera/oznaka, određuje zona/područje pretraživanja. Ova vrsta pretraživanja provodi se na način da se ronionci kruću po određenom kursu, pravcu kretanja te nakon određene prijedene i pretražene dužine pravca kretanja (što može biti točka i nasuprot drugoj obali) na kurs se dodaje po 180 stupnjeva. Nakon svakog prelaska puta kretanja osoba na obali, pratilac označava sljedeću rutu. Svaka ruta mora se malo preklopiti s prethodnom. Jedan ronilac prati kompas dok drugi pretražuje vodeno okružje. Promjene smjera i dužina ronjenja unaprijed su određene, a planom traganja treba se paziti na rezerve zraka i kumulirani dušik kod ronilaca s obzirom na dubinu i vrijeme urona. Ukoliko je vidljivost dna vrlo dobra, moguće je koristiti istu tehniku ali tako da se roni s disalicom za ronjenje na dah na površini vode. Na taj način smanjuje se rizik predugog ronjenja i općenito rizici koji su prisutni kod traganja za nestalom osobom pretraživanjem vodenog prostora (Humpal, 2000:98).

Potrebna oprema za ovu vrstu pretraživanja vodenog prostora je: 1. standardna osobna oprema ronionca, 2. markeri za obilježavanje.

7.2.9. Taktička shema pretraživanja 9. – Pretraživanje vodenog prostora ronioncima vučenim uzdužno po konopcu

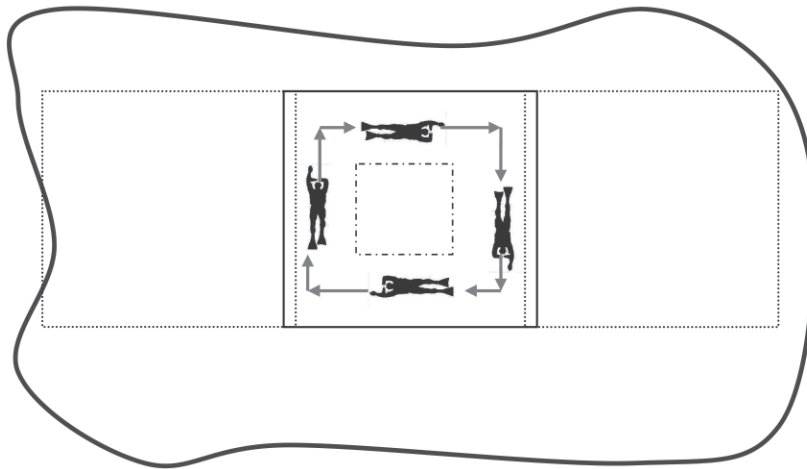
Pretraživanje vodenog prostora vučenjem ronilaca smještenih uzdužno po konopcu primjenjuje se najviše prilikom pretrage *toka brzih rijeka* kod kojih je vidljivost slaba ili vrlo slaba te radi pretraživanja *mutnog i muljevitog dna* u uvjetima vrlo slabe ili nikakve vidljivosti. Ova vrsta pretrage radi se tako da se ronionci drže za unaprijed napravljene čvorove na užetu za vuču te se puste niz struju dok ih tim za vanjsku potporu (npr. čamcem, skelom) ili s mosta povlači s jedne obale ka drugoj te na taj način pregledavaju dno.

Oprema potrebna za ovu vrstu pretraživanja vodenog prostora je: 1. standardna osobna oprema ronionca, 2. uže za vuču, 3. utezi za potapanje užeta i 4. plovilo (po potrebi).

Slika 9: Pretraživanje vodenog prostora ronioncima vučenim uzdužno po konopcu

7.2.10. Taktička shema pretraživanja 10. – Pretraživanje vodenog prostora kretanjem ronilaca unutar zamišljenih kvadrata

Slika 10: Pretraživanje vodenog prostora kretanjem ronilaca unutar zamišljenih kvadrata
(prema Humpal, 1995:69)

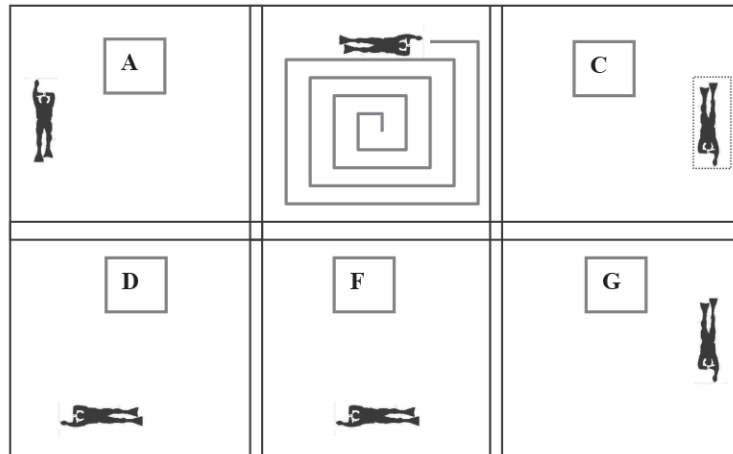
Pretraživanje vodenog prostora kretanjem ronilaca unutar zamišljenih kvadrata koristi se ako znamo točno mjesto nestanka osobe.²⁰ Ova vrsta pretrage radi se na način da se ronionci kreću po određenom kursu, pravcu kretanja te nakon određenog broja zaveslaja na kurs dodaju po 90 stupnjeva. Jedan ronilac prati kompas dok drugi pretražuje okolinu. Nakon četiri promjene smjera mijenjaju broj zaveslaja i polazišnu točku te tako smanjuju ili šire područje pretrage.

Oprema potrebna za ovu vrstu pretraživanja vodenog prostora je: 1. standardna osobna oprema ronionca, 2. markeri za obilježavanje.

Podvarijanta pretraživanja vodenog prostora kretanjem ronilačkog para unutar zamišljenih kvadrata je pretraživanje vodenog prostora podijeljenog u sektore kretanjem ronilaca unutar svakog pojedinog određenog sektora (slika 11). Primjena traganja za nestalom osobom ovim načinom ili tehnikom započinje određivanjem sektora, odnosno zamišljenih kvadrata (u uporabi je i mogućnost korištenja GPS-a na osobnom računaru), a koristi se kod planiranja pretraživanja velikog vodenog prostora, kao npr. kod traganja za nestalim putnicima kod zrakoplovne nesreće. Stranice susjednih kvadrata ili zona međusobno se preklapaju radi izbjegavanja propuštanja pretraživanja određenog prostora. U raspodijeljene zone ili kvadrate se potom upućuju ronilački parovi sa zadanim kursom kretanja u njegovoj zoni. Obično se takve zone pretražuju u koncentričnim krugovima od periferije prema središtu.

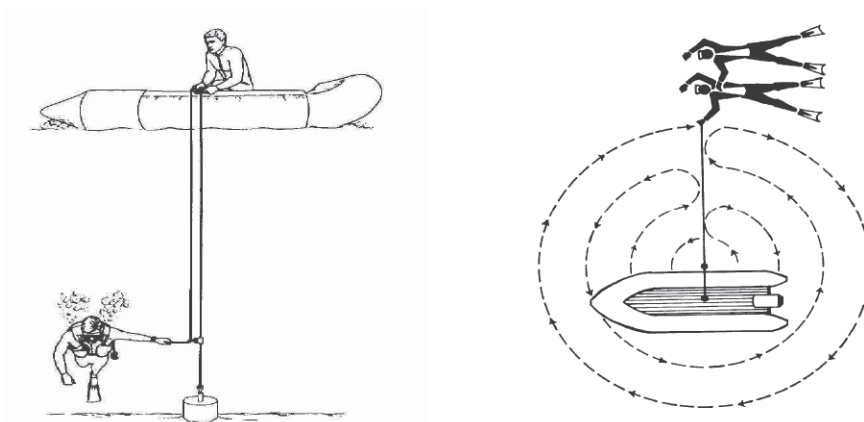
²⁰ U petak, 1. lipnja 2007. godine, oko 16.30 sati, utopio se maloljetnik star 17 godina iz Vidrenjaka. Tragedija se dogodila kada se mladić išao kupati s društvom iz škole, s trima djevojčicama i dvojicom dječaka. Prema kazivanju mladićevih prijatelja tragedija se dogodila nakon što se nestali poskliznuo u plićaku te je upao u jamu duboku oko tri metra. Stradali se utopio na predjelu zvanom Boćanija, a tijelo su istoga dana oko 20.45 sati na dubini od četiri metra pronašli policijski ronionci. (Večernji list, 3. lipnja 2007., 11.)

Oprema potrebna za ovu vrstu pretraživanja vodenog prostora je: 1. standardna osobna oprema ronioca, 2. kompas, 3. GPS-uređaj i 4. sustav za audiokomunikaciju.

Slika 11: Pretraživanje vodenog prostora podijeljenog u sektore kretanjem ronilaca unutar određenog sektora

7.2.11. Taktička shema pretraživanja 11. – Pretraživanje vodenog prostora kretanjem ronilaca po kružnim linijama

Slika 12: Pretraživanje vodenog prostora kretanjem ronilaca po kružnim linijama
(prema Privremenom pravilniku ronjenja)

Pretraga vodenog prostora kretanjem ronilaca po kružnim linijama, pravicima, koristi se ako znamo točno mjesto nestanka osobe. Ova vrsta pretrage radi se tako da se ronionci kreću po koncentričnim kružnicama oko sidra s pomoću užeta.

Oprema potrebna za ovu vrstu pretraživanja vodenog prostora jest: 1. standardna osobna oprema ronioca, 2. markeri za obilježavanje i 3. uže.

7.3. Uvjeti koji otežavaju traganje

Pulley (2002:2-16) u svom Priručniku za ronionce posebno ističe sljedeće uvjete koji otežavaju ronjenje i traganje za nestalom osobom:

1. Nepoznato mjesto na kojem je nestala osoba zadnji puta viđena – Smatra se jednim od najvećih problema za planiranje i provođenje traganja za nestalom osobom u vodenom prostoru. Ovo neznanje može utjecati na krivo određivanje mjesta pretraživanja samog vodenog prostora, ali i na krivo određivanje mjesta s kojeg će se započeti traganje za nestalom osobom u vodenom prostoru. U takvim situacijama, kada postoje samo indicije ili činjenice kako se nestala osoba nalazi u vodenom prostoru, pretraživanje tog vodenog prostora je po svom opsegu puno veće nego u situacijama kada otprilike znamo mjesto posljednjeg viđenja nestale osobe, bilo na kopnu ili u vodi.

2. Ronioci s visokom razinom zaostalog dušika – Ako su pojedini ronioci raspoloživi za traganje već ranije ronili, mogu imati znatnu količinu zaostalog dušika. U izradi plana traganja za nestalom osobom potrebno je uzeti u obzir ovu činjenicu. Ne smije se riskirati da ronioci koji su upućeni na traganje i pretraživanje vodenog prostora obole od dekompresijske bolesti. Njihovo raspoloživo vrijeme boravka u uronu bit će pokazatelj koji će odrediti vrijeme traganja, pa makar se radilo i o spašavanju.

3. Traganje u otežanim ambijentalnim uvjetima – Razni ambijentalni uvjeti, kao što su valovi i morske struje, ograničena vidljivost i hladnoća, otežavaju traganje za nestalom osobom i pretraživanje vodenog prostora.²¹ Ovi uvjeti umanjuju izgleda za uspješni rezultat traganja. Hladna voda skraćuje roniocu vrijeme ronjenja i time traganja zbog pothlađivanja.

4. Traganje uz pomoć neiskusnih ronilaca – Nedostatak iskustva odrazit će se negativno na uspješnost traganja. Jednostavno, neiskusni ronioci nisu dobro usklađeni kao tim i potrebno im je puno više vremena da obave malo posla. Iz tog razloga je potrebno provoditi obuku i uvježbavanje policijskih ronilaca te njihovo stalno kondicioniranje u vještinama načina i tehnika pretraživanja vodenog prostora glede traganja za nestalom osobom ili predmetom.

8. UPORABA RONILACA SPECIJALNE POLICIJE PRILIKOM PRONALASKA NESTALE OSOBE

8.1. Očevid

Prilikom ili nakon pronalaska nestale osobe ponekad je potrebno obaviti pretraživanja šireg dijela mjesta pronalaska tijela, a ako su okolnosti pod kojima je tijelo završilo ispod površine vode imalo sumnjive, policijski ronioci na zahtjev kriminalističkih službenika

---

²¹ Francuz, M. F., star 28 godina, koji je u petak 24. kolovoza 2007. godine nestao tijekom ronjenja na dah, pronađen je sljedećeg dana, u subotu, oko 11.40 sati, mrtav na dubini od 20 metara između uvala Rukavac i Srebrena na južnoj strani Visa. Francuz je sa svojom djevojkom odsjeo u apartmanu na Visu. U petak, oko 18.00 sati, s opremom za ronjenje na dah otišao je u uvalu Rukavac. Kako se nije vratio do 21.15 sati, vlasnik apartmana u kojem je odsjeo prijavio je policiji nestanak stranog turista, a već 10 minuta poslije policijski čamac Sv. Mihovil krenuo je u potragu kao i dva broda Lučke kapetanije te dvije privatne brodice. Pregledane su uvale Rukavac, Tepluš i Srebrena te obližnji otočići, a potraga je obustavljena oko ponoći i nastavljena je rano ujutro. Mrtvo tijelo nesretnog mladića pronašli su ronioci Ronilačkog kluba Vis koji nisu bili ranije angažirani zbog nepovoljnih uvjeta na moru. Pored tijela utopljenika na morskome dnu nađena je podvodna puška. Mrtvo tijelo mladog ronioca upućeno je po nalogu istražnog suca na obdukciju radi utvrđivanja točnog uzroka smrti. (Jutarnji list, 26. kolovoz 2007., 6.)

obavit će očevid na mjestu pronalaska ili gdje je to potrebno. Očevid ispod površine vode se provodi kad postoji mogućnost da prilikom vađenja stradalih ili predmeta može doći do bitne promjene zatečenog stanja stvari, a takva promjena bi kasnije ozbiljno narušila utvrđivanje činjenica eventualno počinjenog kaznenog djela ili njegovog razjašnjavanja. No, kako je metodika provođenja *očevida pod vodom* vrlo složena i zahtijeva određenu specifičnu organizaciju između kriminalističkih službenika i ronilaca, njihovu individualnu odgovornost kao i njihovu sinkroniziranost (Horne, 1982:170), zbog ograničenosti prostora zaustavit ćemo se na netom izrečenim uputama.

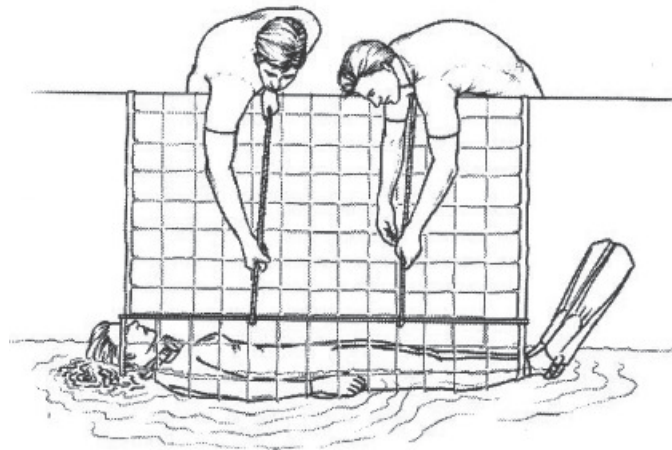
Zbog što kvalitetnijeg obavljanja radnje očevida, Zapovjedništvo specijalne policije provodi obuku određenog broja ronilaca za podvodno snimanje i fotografiranje te provođenje očevida ali i za provođenje drugih zadaća.

8.2. Vađenje stradalih

Ronioci za pretraživanje, podizanje i spašavanje namijenjeni su za pretraživanje dna vodene površine, nalaženje raznih potonulih predmeta, a između ostalog i tijela nestalih osoba te za njihovo podizanje s dna vodene površine. Podizanje tijela obavlja se ručno, a ukoliko je tijelo nestale osobe zarobljeno unutar nekog prometnog sredstva (automobil, radni stroj, avion i sl.), tijelo se vadi zajedno s prometnim sredstvom unutar kojeg se nalazi. Vađenje u tim situacijama se obavlja s pomoću vitla, dizalica ili ronilačkih liftova za podizanje tereta takozvanih "padobrana".²² Pored toga, Horne (1982:174) upozorava kako najveći broj sudskih medicinara i patologa ne odobrava uporabu kuka za hvatanje ili kuka za dovlačenje čamaca koje se nerijetko koriste u manipulaciji s mrvim tijelom u vodi. Tim načinom tijelo se može lako ozlijediti što kasnije stvara posebne probleme sudskom patologu prilikom interpretacije ozljeda i ponekad ga može onemogućiti u zaključivanju radi li se o posmrtnim ili zaživotnim ozljedama. I Gorkič (1962:302) upozorava kako posmrtne ozljede od raznih sredstava kojima je mrtvo tijelo vađeno iz vode ili vezano prilikom izvlačenja na obalu, mogu poslije isušenja na prvi pogled izgledati kao zaživotne ozljede. Stoga on savjetuje kriminalističkim istražiteljima obavezno raspitivanje o okolnostima pod kojima se pokušalo spasiti utopljenika, odnosno o načinu kojim je mrtvo tijelo izvučeno iz vode kako ne bi njega kao i obducenta zavela pojava takvih posmrtnih promjena.

---

²² Jedan od primjera korištenja "zračnog jastuka" prilikom vađenja predmeta iz mora je podizanje, te-gljenje i vađenje Renault Clia iz mora. Tim automobilom je nesretni B. M. sletio s ceste u more ispod Šibenskog mosta. Policijski ronioci izvlačili su vozilo sustavom "zračnog balona", koje se morem doteg-lilo do najbližeg pristaništa. Primjeni ove tehnike izvlačenja predmeta/vozila pristupilo se s obzirom na to da se automobil nalazio na 15 metara dubine te da je metoda "zračnim jastukom" u danim okol-nostima najprikladnija i lakša od klasičnog izvlačenja uz pomoć dizalica. (Vjesnik, 19. svibnja 2008.)

Slika 13: Vađenje utopljenika na površinu brodice pomoću mreže i konopa
(prema Humpal, 2000:104)

9. PRIMJER IZ PRAKSE

Datum: 6. kolovoz 2003.

Odobravam: Ronilačku intervenciju na području PU zagrebačke, PP Velika Gorica radi pronalaska tijela nestale osobe K. O.

Plan ronjenja:

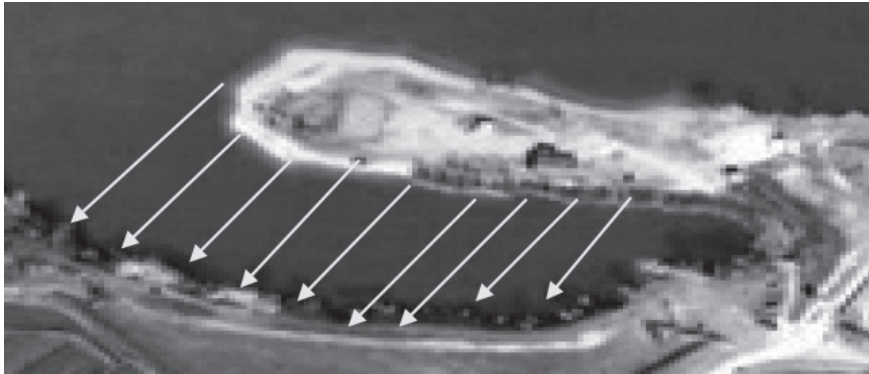
1. Zadaća ronilačke grupe

Provesti pretraživanje vodenog prostora metodom pretraživanja iz više polazišnih točaka. Pregled učiniti na široj lokaciji jezera Čiče, Velika Gorica.

■ – mjesto nestanka K. O.

Mikrolokacija (plaža jezera Čiče)

– pretraga vodenog prostora iz više polazišnih točaka

Nakon pronalaska tijela nestale osobe učiniti njegovo vađenje iz vodenog prostora. Zadaća će se provesti dana 6. kolovoza u juturnjim satima. U provođenju zadaće ukupno će sudjelovati šest ronilaca, od kojih će četvorica obavljati pregled vodenog prostora metodom pretraživanja iz više polazišnih točaka. Rezervni ronilački par će provesti pripremu za izvlačenje tijela iz vode, te će imati ulogu ronilačkog para na osiguranju.

Maksimalna dubina na mjestu ronjenja je 19 metara.

Za rukovoditelja zadaće određujem IOV ronioca.

2. Izbor opreme

Potrebna oprema za provođenje ove zadaće je:

- udisani medij, tip i ime aparata (ARA komprimirani zrak, šest kompleta za ronjenje s rezervnim bocama)
- odijela (mokra odijela)
- razna druga oprema (rezervne boce, komplet prve pomoći s kisikom, užad, označavajuće plutače)
- ronilački čamac.

3. Način ronjenja i mjere osiguranja

Zadaća će se obaviti ronjenjem u paru po unaprijed određenom pravcu. Tijekom ronjenja osiguranje će biti posredno, pričuvni ronilački par bit će u stanju pripravnosti da može u slučaju potrebe u svakom trenutku zaroniti.

U slučaju stradanja ronioca u pripremi je HMP DZ Velika Gorica.

4. Način i mjere osiguranja

- osiguranje (neposredno)
- stupanj pripravnosti pričuvnog ronilačkog para (ronilački čamac)
- sredstva predviđena za prijevoz eventualno oboljelog (vozilo HMP DZ Velika Gorica) putovi prijevoza (KBC Zagreb).

5. Uvjeti ronjenja

Ronjenje spada u posebne uvjete ronjenja.

6. Ronioci koji rone

RED. BROJ	IME I PREZIME RADNO MJESTO	KTG	UDINI MEDIJ	TLAK PRIJE/ POS. RONJENJA	DUB. RONJ. RAD./ MAX.	ZARONIO IZRONIO	PRI-MJEDBA
1.							
2.							

7. Raščlamba

Ronilačka skupina u sastavu dva ronilačka para započela je ronjenje s ciljem pretraživanja i mogućeg pronalaska tijela nestalog K. O. Nakon 45 minuta pretraživanja vodenog prostora mjesta nestanka, pronađeno je mrtvo tijelo nestale osobe. Tijelo je pronađeno na dubini od 17 m.

Početak ronjenja 09.30 sati.

Vrijeme pronalaska tijela i izrona 10.45 sati.

Mrtvo tijelo nestale osobe predano je policijskim službenicima područne policijske postaje.

Uvjeti ronjenja bili su dobri, vidljivost dobra, tijekom zadaće nije bilo nikakvih nepravilnosti.

RUKOVODITELJ RONJENJA

10. ZAKLJUČAK

Analizirajući statistiku u Republici Hrvatskoj zaključili smo da nestane veliki broj ljudi. Saznavanje razloga i okolnosti nestanka osobe uvelike određuje koje će policijske mjere i radnje biti poduzete prilikom traganja te nakon pronalaska tijela nestale osobe. Ako su okolnosti nestanka vezane za neki vodeni ambijent, rješavanje slučaja nestanka bilo bi gotovo nemoguće bez uporabe policijskog ronioca.

Proučavajući stručnu literaturu koja obrađuje traganje za nestalim osobama, namjernim dijeljenjem teme na poslove službenika kriminalističke ili temeljne policije od poslova ronioca specijalne policije, prikazano je stanje koje egzistira u policijskoj praksi. Ronioci u Specijalnoj policiji nisu policijski službenici koji će zaprimiti prijavu ili postavljati razne verzije o nestanku neke osobe. Oni su dio organizacijske ili bolje rečeno operativne strukture unutar sustava policije koji pružaju pomoć prilikom traganja za nestalim osobama i predmetima.

Ponekad u praksi pružanje pomoći prilikom traganja za nestalim osobama svodi se na vađenje tijela nestale osobe dok neke situacije u kojima se nađu policijski ronioci imaju obilježja vrlo zahtjevnih i složenih poslova. Stoga ronioci u Specijalnoj policiji svakodnevnim kondicioniranjem i usavršavanjem, tj. nadogradnjom stečenih znanja pridonose sveukupnoj spremnosti da odgovore na svaku moguću nastalu situaciju i na taj način pridonose općem stanju sigurnosti.

LITERATURA

1. Brinker, H. (1986). *Vermisstensachen mit verborgener Leiche: Kriminalistische und kriminologische Aspekte für Praxis und Forschung*. Archiv für Kriminologie, 117(1-2), 1.-8.
2. Clages, H., Schlieper, K. D. (1995). *Polizeiliche Bearbeitung von Vermißtenfällen – Ein Leitfaden*. Heidelberg: Kriminalistik Verlag.
3. English, J., English, B. (2000). *Police Training Manual*. London: McGraw-Hill Book Company.
4. Grob, P. (1964). *Presse, Radio und Fernsehen im Dienste der Fahndung*. Kriminalistik, 18(7), 361.-362.; 18(8), 413.-415.
5. Gorkič, S. (1962). *Izviđaj kod utopljenja*. Priručnik, 10(3), 300.-303.
6. Gorkič, S. (1962). *Uviđaj kod utopljenja*. Priručnik, 10(5), 571.-575.
7. Guth, R. (2000). *Checklisten für den Ersten Angriff*. Berlin: Richard Boorberg Verlag.
8. Häusler, K. (1981). *Ein alter Eintrag in einer Vermisstensachen führt zur Aufklärung eines Mordes*. Kriminalistik, 35(10), 394.-397.
9. Horgan, J. J. (1979). *Criminal investigation*. London: Gregg Division McGraw-Hill Book Company.
10. Horne, E. (1982). *Podvodni detektivi*. Izbor, 22(2), 170.-176.
11. Humpal, L. C. (ur.) (1995). *Navigation*. Fort Collins: Scuba Schools International.
12. Humpal, L. C. (ur.) (2000). *Stress & Rescue. Prepoznavanje stresa i spašavanje (hrvatska verzija)*. Rijeka: SSI Croatia.
13. Jurina, M., Jurković, S., Pušeljić, M. (1999). *Elementi organizacije policije*. Zagreb: MUP RH.
14. Karčić, Z. (1973). *O taktici postupanja prema prijavama o nestanku djece*. Priručnik 21(6), 581.-583.
15. Krapac, D. (2003). *Zakon o kaznenom postupku i drugi izvori hrvatskoga kaznenog postupnog prava*. V. izmijenjeno i dopunjeno izdanje. Zagreb: Narodne novine.
16. Marković, T. (1977). *Suvremena tehnika istraživanja kaznenih djela – Kriminalistika*. Zagreb: Narodne novine.
17. Mätzler, A. (1968). *Gesucht – und nich gefunden*. Kriminalistik, 22(4), 169.-171.
18. Maver, D. (1986). *O ulozi mišljenja kod rješavanja kriminalističkih zadataka*. Priručnik, 34(5), 448.-464.
19. Maver, D. (1991). *Kriminalistički spoznajni proces*. Priručnik, 39(4), 242.-247.
20. Milke, G. (1994). *Vermißt – was nun?* Studgard: Richard Boorberg Verlag.
21. Mitić, R. (1984). *Bježanje od kuće, skitnja i kriminalitet maloljetnika*. Priručnik, 32(1), 23.-31.

22. Modly, D. (1996). *Traganje za nestalim osobama*. Policija i sigurnost, 5(4-5), 376.-393.
23. Modly, D. (2002). *Kriminalistička taktika 1: Pojam, načela, prijave*. Zagreb: MUP RH.
24. Nack, A. (1995). *Učenje o dokazima: Ocjena dokaza kao indicijalnog dokaza*. Izbor, 35(4), 279.-285.
25. Palmiotto, M. J. (1994). *Criminal Investigation*. Chicago: Nelson Hall Publishers.
26. Pavišić, B. (2002). *Uvod u kriminalistiku*. Zagreb: MUP RH.
27. Pavišić, B. (2005). *Komentar Zakona o kaznenom postupku*. Rijeka: Žagar.
28. Perić, V. (1987). *Oblici operativne djelatnosti Službe javne sigurnosti*. Zagreb: MUP RH.
29. Pfister, W. (1981). *Prilog kriminalističkom misaonom procesu*. Izbor, 21(1), 44.-55.
30. Pirson, L. L. (2002). Fire Service Dive Rescue & Recovery. <http://svfd.net/SVFD%20Files/Articles/CFRJ/Fire%20Service%20Dive%20Rescue%20&%20Recovery.pdf>. - 12. svibnja 2012.
31. Powis, D. (1977). *The sing of Crime: A Field Mannual for Police*. London: McGraw-Hill Book Company.
32. Pulley, D. (ur.) (2002). *Divecon – Dive control specialist. Priručnik (hrvatska verzija)*. Rijeka: SSI Croatia Adriatic Group.
33. Roso, Z. (1995). *Informativni razgovor i intervju*. Zagreb: MUP RH.
34. Surmberger, K. (1988). *Tatzusammenhängen wie sie im Buche Stehen: Jahrelange Ermittlungsarbeit nach einer Serie myseriöser Mordfälle*. Kriminalistik, 42(2), 99.-106.
35. Šuperina, M. (2001). *Kaznenopravni položaj policijskih službenika tijela unutarnjih poslova u hrvatskom materijalnom kaznenom pravu*. Zagreb: Hrvatsko udruženje za kaznene znanosti i praksu – MUP RH.
36. Šuperina, M., Gluščić, S. (2003). *Učestalost prijave nestanka osobe u Republici Hrvatskoj i postupanje policijskog službenika u traganju za nestalom osobom: Aktualizacija problema*. Pravni vjesnik, 19(3-4), 151.-187.
37. Šuperina, M., Pogačić, K. (2007). *Učestalost Hrvatske gorske službe spašavanja u traganju za nestalim osobama*. Policija i sigurnost, 16(3-4), 235.-256.
38. Šuperina, M., Dujmović, Z. (2011). *Nestanak osobe: Utvrđivanje početnih istražnih situacija kod traganja za nestalom osobom (I. dio)*. Policija i sigurnost, 20(3), 407.-434.
39. Šuperina, M., Dujmović, Z. (2011). *Nestanak osobe: Utvrđivanje početnih istražnih situacija kod traganja za nestalom osobom (II. dio)*. Policija i sigurnost, 20(4), 559.-582.
40. Šuperina, M., Dujmović, Z. (2011). *Zakon o policijskim poslovima i ovlastima – Pravilnik o načinu postupanja policijskih službenika*. Zagreb: MUP RH.
41. Valerijev, D. (ur.) (2000). *Prepoznavanje stresa i spašavanje (hrvatska verzija)*. Rijeka: SSI Croatia.
42. Vršec, M. (1990). *Organiziranje i rukovođenje u organima unutrašnjih poslova*. Zagreb: MUP RH.
43. Vulama, G. (2011). *Nestale*. Policija i sigurnost, 20(4), 595.-604.
44. Walder, H. (2002). *Kriminalistisches Denken*. Heidelberg: Kriminalistik Verlag.
45. Žerjav, C. (1981). *Zašto ubojicu Metoda Trobca nismo otkrili ranije*. Priručnik 29(4) 236.-337.

Summary

Marijan Šuperina, Kruno Mihalinčić

The Search for a Missing Person in the Water Area

With this paper and by summarizing the subject related to the powers and activities of police officers of the Special Police, with the highest quality we tend to explain and give answers to questions related to the use of Special Police divers during a search for a missing person. The paper systematically analyze training processes of the Special Police divers, issues related to the planning and command in the Special Police system as well as "classifications" of diving, diving equipment and divers according to assignment and the level of their training. The largest part of the paper, in terms of its scope, takes analysis of water area search schemes.

In writing this paper we take into account the distinction between the concepts of search and rescue about what readers are advised specifically. The rescue is undertaken when it is believed that the missing person (e.g. a diver) is alive, which is possible in case when a diver has enough air, even when he is trapped and / or injured in the water. During the rescue the decisions are made quickly, and a great risk is taken in order to save human life. The search is being done when it is considered, with a high degree of probability, that the missing person is no longer alive. In such cases the task of searching is to find a body of a dead person, where particularly important is logical and precise planning and selection of ways and tactics of search in relation to the facts or indications which are at disposal.

Another distinction, which we point to, is done in relation to search on the water surfaces and in the water area. This paper deals with the search for a missing person in the water area, therefore in the water mass, below the water surface, which is usually carried out with the help of specially trained divers of the Special Police. The searching on the water surface is consist of combinatory of means for the water surface search (e.g. by boats or ships, bypassing the coast on foot and using airplanes or helicopters), which is not the subject of analysis in this paper.

The third question or circumstance on which we want to warn is the fact that the leader of diving undertaken in order to search for a missing person is not a police officer of the Special Police who received notification about person missing. Based on previously collected data, indications and facts, and produced search plan for a missing person which has been made by the police officer of the Criminal Police, he will compose a precise plan of searching for a missing person in the water area.

In the notes below the line the paper is illustrated by the Croatian casuistics intended to facilitate the reader to understand the processes and methods as well as techniques of searching in the water area with the purpose of searching for a missing person under water.

Key words: missing person, pursuit, search, drowning, water area, police officer, Special Police.